

Upravištvost: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.

Inseratni oddelek: Ljubljana, Šelen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.

Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.

Računi pri post. ček zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga číslo 78.180,
Wien št. 105.241.

Zgodovinska naloga Slovencev

Z nedeljskimi občinskimi volitvami v dunavski, drinski, primorski in savski banovini je zaključena borba za naše občine v dveh tretjinah naše države. Izid te borbe, ki jo je vodila konstruktivna jugoslovenska politika proti demagoškimi in razdvajalnim akcijam punktaške opozicije, je že znan in smo ga že tudi na tem mestu včeraj ocenili. Jugoslovenska nacionalna stranka in njo ideja, ki jo nosi, sta izšli iz borbe s tolikim uspehom, kakor ga niso pričakovali niti največji optimisti. Število nacionalnih borcev, ki se zbirajo v fronti JNS, je presegalo že pri dosedanjih občinskih volitvah prvi milijon in gre že v drugi milijon. Uspeh JNS je tem večji, ker je bila dana vsem opozicijskim skupinam z novim občinskim zakonom dovolj ugodna prilika, da s številnimi dokazili svojo moč in da pokličejo enkrat na junaški megalan o ne »stotisoče« svojih pristavev, o katerih so govorili brbljavci opozicijski voditelji za kavarnskih mizami in na vseh nešteti konferencah, ki so jih že imeli od 3. septembra 1931 sem.

Rezultat volitev v moravski, vrbski, dunavski in drinski banovini je bil s splošnega nacionalnega in državno-političnega stališča že v naprej gotov, ker tam ni punktašev in njim podobnih zgažev. Volitve v primorski in savski banovini pa so bile težek kamen preizkušnje za hrvatski del našega naroda. Ene pa so tudi najtežja preizkušnja za jugoslovensko nacionalno stranko, ali si je s svojim nacionalnim in pozitivnim programom osvojila srca hrvatskih množic, katerih politične tradicije ravno ne pričajo, da so vedno pripravljene hoditi pota realne politike. Izid nedeljskih volitev dokazuje, da je hrvatsko ljudstvo razumelo veličino trenutka ter se odločilo za manifestacijo na idejo narodnega in državnega edinstva kakor 3. novembra 1931. S kompaktno večino svojih najboljših sinov je odobrilo jugoslovensko politiko, ki jo vodi sedanji režim.

Računi punktašev in njihovih zaveznikov so se z nedeljskimi volitvami izkazali za povsem pogrešne. Rezultat volitev pa tudi priča, kako zelo so se mačkovi in njihovi punktaški pobratimi oddaljili od mišljenja hrvatskega naroda in kako zelo je že padel njihov vpliv na široke sloje hrvatskega ljudstva. Zastonj so bili vsi napor punktašev, zavesti narod na slepa pota abstinence, na kateri si je polomil noge politik drugačnega kova, kakor pa so žalostni epigoni pokojnega narodnega voditelja Stjepana Radića. Hrvati so v nedeljo znova potrdili, da so kljub vsem »izvedeniškim mnenjem« raznih ekspertov za hrvatsko vprašanje, obračunali s svojo nedavno prošlostjo in da so se vrnili za vselej na pota, ki so jim jih začrtali v veliko bodočnost najboljši njihovi sinovi kakor Strossmayer, Rački, Prehradović, Mažuranić, pa tudi Radić, ki je zapustil svojim rojakom testament: Kralj in narod. To je dejstvo, s katerim bo moral v bodoče računati vsak, pa bil še tako zagrozen punktaš.

Z nedeljskimi volitvami pa so potrdili Hrvati v družbi s Srbi enega glavnih aksiomov jugoslovenskega režima: da ni več poti nazaj v staro in da se odrekajo svojih političnih tradicij prav tako, kakor so se jih Srbi pri prvih občinskih volitvah v moravski in vrbski banovini ter pri nedeljskih volitvah v drinski in dunavski banovini. Z njimi pa so tudi neovržno potrdili svojo odločnost sodelovati v družbi s Srbi in Slovenci pri velikem delu, ki ga vrši JNS na konsolidaciji političnih, gospodarskih in socialnih razmer v naši državi.

Srbi in Hrvati so z nedeljskimi volitvami že obračunali s punktaškimi opozicijami, ki so mislili z demagogijo onemogočiti težko in odgovorno delo JNS za popolno izvedbo kraljevega manifesta od 6. januarja 1929. Na nas nacionalnih Slovencev leži sedaj zgodovinska naloga, da v času, ko jugoslovenski narod povsod obračunava z vsem starim in preživelim, tudi mi za vedno podremo še zadnje stebre te že pobite opozicije in da s svojim nastopom v nedeljo 15. oktobra za večno pokopljemo to opozicijo punktašev in poklicnih nergačev, njene programe pa shranimo v muzej političnih kuriozitet, kjer jih bodo naši potomci občudovali kot plodove državniške sposobnosti punktaških generalov iz leta 1933.

Manifestantna večina jugoslovenskega naroda je že v taboru vsedržavne jugoslovenske nacionalne stranke, ki je v dobi dobrega leta osvojila s svojim jugoslovenskim programom relativno večjo večino, kakor v desetletjih narodno-politične organizacije v drugih državah. Sedaj je samo še na Slovencih, da se odločijo, ali so možje realnega gledanja na vsa življenjska vprašanja, svoja in vsega naroda, za politiko jugoslovenske misli in čuvarja narodnega in državnega edinstva, ali pa so za politiko cepjenja in separatizma, ki je, hote ali nehoti, dejansko v službi neprija-

FRANCIJA IN ANGLIJA SOLIDARNI

Anglija odklanja nemške zahteve in se v celoti pridružuje francoskemu stališču tudi za ceno fiaska razorožitvene konference

Zeneva, 10. oktobra. AA. Razorožitveni problem je slej ko prej v ospredju ženevskih razgovorov. V tukajšnjih krogih komentirajo s simpatijami vesti iz Londona o stališču britanske vlade. Vidi se, da hoče Anglija vse storiti, kar je v njenih močeh, da prepreči zopetno oborožitev Nemčije.

Hkratu se živahno nadaljujejo diplomatski razgovori, ki pripravljajo začetek razorožitvene konference. Tako je dr. Beneš konferiral z Boncourjem, ki je imel popoldne sestanek z Normanom Davisom in Edenom. Davis in Eden sta imela razgovor že dopoldne. Vsi ti razgovori gredo za tem, da se pripravi besedilo, ki naj služi za temelj razorožitvene konvencije na podlagi revizije britanskega načrta.

Cepprav nemška delegacija ne daje nobenih izjav, v splošnem sodijo, da si nemška vlada prizadeva popraviti slab vtis, ki ga je zbudila prejšnji teden s svojo verbalno noto. Včerajšnji sestanek med nemškim poslanikom v Washingtonu dr. Luthrom in Hulom tudi kaže, da je Nemčiji od tega, da si ne bi odtujila angleške javnosti.

London, 10. oktobra. AA. Zunanji minister sir John Simon bo nadaljeval svoja razorožitvena pogajanja koncem tedna. Angleški vladni krogi priznavajo, da obstajajo znaki predstoječe ugodne rešitve razorožitvenega vprašanja, da pa se razorožitvena konferenca tudi naglo približuje, točki, ko ni mogoče več odlašati končnih odločitev. Generalna komisija tekem te konference se sestane v ponedeljek. Francosko stališče glede nemške zahteve po vojaški enakopravnosti je znano. Znano pa je tudi to, da se je angleška vlada priključila stališču Francije, da je treba uvesti

predhodno dobo posebnega nadzorstva nad oboroževanjem in da naj Francija šele po tej dobi izvede svojo razorožitveno pogodbo, da bo zadržanje Nemčije v tej preizkušnji dobi zadovoljivo. Angleški vladni krogi smatrajo, da bi se dalo le o dolgotrajnosti tega razgovarjati.

Celo Italijani obsojajo postopanje Nemčije

Rim, 10. oktobra. AA. V poučenih rimskih krogih mislijo, da nemška verbalna nota ne pomeni še poslednje besede Nemčije v razorožitvenem vprašanju. Obžalujejo pa, da je prišla Nemčija s svojimi zahtevami ravno v trenutku, ko je ves svet pričakoval od nje besedo sprave; vendar upajo, da bo moči Nemčijo prepričati, da ne bi bilo niti v njenem lastnem interesu, če bi vztrajala na svojem nepopustljivem stališču.

Oboroževanje Nemčije izzivanje

Zeneva, 10. oktobra. Sklepi londonskega ministrskega sveta kažejo, da je nasproti politiki ravnotežja, ki jo je zasledoval ministrski predsednik Macdonald, prodor Baldwinovega naziranja, ki je hotel prepričati, da bi se v nemško - francoskem sporu zavzel za eno izmed obeh strank. Angleška vlada bo ostala zvesta pariškemu dogovoru, kar smatrajo za novo potrditev francosko - angleške solidarnosti nasproti nemškim zahtevam. To pa nikakor ne pomeni, da bo sir John Simon po povratku v Zenevo opustil svojo posredovalno vlogo, ki jo je prevzel sporazumom z Boncourjem in italijanskim delegatom. Najvažnejše je, da

je bila berlinska vlada posvarjena pred posledicami, ki bi jih utegnili imeti njena negativna politika. Berlinu je sedaj znano, da Anglija v bistvenih vprašanjih, namreč v vprašanju večjega oboroženja Nemčije in nujne potrebe prehodne dobe, ki naj bi dokazala uspešnost mednarodne kontrole, ne bo popustila.

V Zenevi zatrjujejo danes, da je ministrski predsednik Mussolini, ki je bil zaradi nemškega odgovora zelo razočaran, podvel v Berlinu diplomatske korake, da pregovori Nemčijo za sporazum in bolj prijateljsko stališče. V krogih angleške delegacije izjavljajo, da bi bila Anglija prisiljena spraviti vprašanje nemškega stališča na razorožitveni konferenci na dnevni red splošne komisije, če Nemčija ne spremeni svojih zahtev. Anglija bi v tem primeru tudi uradno objavila skupno ponudbo Francije, Anglije in Amerike, obenem pa tudi nemško odklonitev. Tej publikaciji bi bil priklopljen poziv vsej svetovni javnosti. Vsekako je angleška vlada prepričana, da je treba razorožitveno konferenco nadaljevati in da se da razorožitvena konvencija podpisati tudi brez Nemčije. Splošno pa je razširjeno naziranje, da o novem oboroževanju Nemčije ne more biti govora.

„Francija se v interesu miru ne sme razorožiti“

Buenos Aires, 10. oktobra. AA. Ustanovitelj patriotske zveze za Argentino Manuel Carles se je vrnil s študijskega potovanja po Evropi. Novinarjem je izjavil, da je prisostvoval hitlerjevskim paradam. Na

podlagi svojih osebnih vtisov mora izjaviti, da se Francija nikakor ne sme razorožiti, ne da bi tvegala svojo varnost in varnost celokupne Evrope. Sporazum med Francijo in Veliko Britanijo bi bil najboljše jamstvo proti nevarnosti nove vojne.

Sedaj ni več časa za pogajanja

Pariz, 10. oktobra. AA. Po včerajšnji seji predsedništva razorožitvene konference je poizkušal nemški delegat Nadolny v prisotnosti švicarskega delegata Motte pridobiti Boncourja za nova pogajanja, češ da bi bil pripravljen vnovič pogajati se o Macdonaldovem razorožitvenem načrtu. Boncour je odgovoril, da mora ostati pri svojem stališču. Francija se ne more več pogajati, sedaj mora samo čakati na to, da Nemčija sprejme predloge, ki so ji bili izročeni v Parizu in v Zenevi ali pa jih odkloni. Te predloge so v celoti sprejle Zedinjene države in Velika Britanija.

Poslednji poizkus

London, 10. oktobra. 3. Angleški tisk danes zelo dramatično prikazuje potek včerajšnje izredne seje angleške vlade, na kateri so se obravnavala razorožitvena vprašanja in zastajajoča pogajanja v Zenevi. Na seji, ki je trajala dve uri, so ministri ugotovili, da je z nemškim odgovorom na ameriško - angleško - francoski predlog uničena sleherna nada na kak pozitiven rezultat ženevskih pogajanj ter na končno konvencijo o razorožitvi. Vlada pa je vendarle sklenila, da ne bo pristala na nikako nadaljnjo odgoditev razorožitvene konference, marveč zahtevala njen zaključek, pa čeprav bi bil povsem brezuspešen. Zunanji minister Simon je bil pooblaščen, da poslednjič poskuša rešiti razorožitveno konferenco. Skupno s francosko delegacijo bo poskušal pregovoriti Nemce, da opustijo svoje zahteve glede ravnopravnosti v oboroževanju.

Kralj za poplavljenice

Avdijenca ministra Kramerja — Očetovska skrb Nj. Vel. kralja za poplavljenice v Sloveniji

Beograd, 10. oktobra. v. Danes popoldne je Nj. Vel. kralj sprejel v dolgi avdijenci ministra g. dr. Kramerja. V toku avdijence se je Nj. Vel. kralj podrobno interesiral za poplavno katastrofo, ki je zadela dravsko banovino za časa njegove odsotnosti v inozemstvu. Nj. Vel. kralj si je dal že na svojem potu v inozemstvo poročati o katastrofi, pa se je danes interesiral še za vse

podrobnosti ter je ob koncu sporočil g. ministru dr. Kramerju, da je iz svojih sredstev nakazal veliko vsoto kot svoj prispevek za omiljenje bede onih, ki so bili od poplav neposredno prizadeti. Minister g. dr. Kramer se je ginjen zahvalil Nj. Vel. kralju za ta velkodušni dokaz očetovske skrbi Nj. Vel. kralja za nesrečo, ki je zadela široke sloje slovenskega ljudstva.

Italija in Albanija

Pariz, 10. oktobra. AA. Po vesteh iz Rima se zdi, kakor da nedavno bivanje italijanskega poslanika v Tirani Kocha v Rimu ni moglo popolnoma likvidirati sporov vprašanj med Italijo in Albanijo. Zaradi teh vprašanj je moral poslanik Koch prispeti v italijansko prestolnico. Po mnenju dobro poučenih italijanskih krogov so bila sicer med tem Kochovim bivanjem v Rimu urejena vprašanja med Italijo in Albanijo, ki jih je svojčas rimska vlada v posebni spomenici predložila albanški vladi. Ni pa še sporazuma glede ponovne otvoritve italijanske šole v Skadru, ki jo že 70 let vodijo italijanski jezuiti. Italijanska vlada je sklenila, da ne izplača Albaniji zneska 10 milijonov lir, ki ga Albanija prejema letno iz Rima po dolobah sporazuma o albanekem posojilu iz leta 1931 vse dotlej, dokler albanška vlada ne dovoli ponovne otvoritve skadarske šole. Kakor znano, je to posojilo Italija dala Albaniji brez obresti.

Nenavaden prirodni pojav

Pariz, 10. oktobra. AA. Snoči in ponoči so v vsej Franciji opazovali nenavaden pojav. Kar deževalo je utrinkov, med katerimi so nekateri puščali za seboj dolge svetlobne sledove. O podobnih opažanjih poročajo tudi iz Rima, Berlina, Bruslja in Madrida. Meteoriti so prihajali iz okolice Zmaja. Sodijo, da je iskati vzroka temu prirodnemu pojavu v kometu Pons-Wincke, ki se je približal Jupitru, zaradi česar je izpremenil svojo pot in se razbil.

teljev. Slovenci so že dvakrat desavrirali politiko separatizma, prvič z majsko deklaracijo, drugič 8. novembra 1931. Sedaj je na njih, da store to tretjico in zadnjo 15. oktobra.

Nekdanji edino zveličavni »voditelji slovenskega ljudstva« so dvakrat prespali vse peripetije razvoja jugoslovenske misli med našim narodom. Ako jo bodo tretjič, to ne bo krivda nacionalnih Slovencev, niti ne krivda države. Ponudena jim je bila roka, ne enkrat, temveč večkrat. Niso hoteli. Duh časa pa zahteva, da slovensko ljudstvo že enkrat likvidira s temi poklicnimi zaspanci in političnimi starinarji ter se polno zaupa političnemu programu kraljevega manifesta, ki bo hude čuvar njihove blaginje in pravi voditelj v njihovo srečno bodočnost. Zgodovina ne pozna repriz zgodovinskih dogodkov. Da bi morala naša zemlja doživeti nov šesti januar, ker nekaj punktaških generalov živi še vedno v miselnosti pred 6. januarjem, tega ne pričakuje menda niti poslednji redov punktaške vojske, ki nosi še danes glavo

Tajna centrala hitlerjevcev na Dunaju

Dunaj, 10. oktobra. AA. Dunajska policija je odkrila v sredini mesta pri nekem trgovcu s cvetlicami centralo nacionalnih socialistov. Lastnik trgovine je bil aretiran. Nacionalni socialisti so prenašali poročila o stranki v Avstriji v Nemčijo s pomočjo mednarodnega koda za trgovino s cvetlicami. V Judenburgu je bil aretiran neki občinski uradnik. Na podlagi tega je policija aretirala še 12 drugih nacionalnih socialistov, pri katerih je našla tudi orožje.

Herriot okrevalec

Pariz, 10. oktobra. g. Kakor poročajo iz Lyonsa, se zdravje Herriota razveseljuje bolj. Bolnik je že zapustil bolniško posteljo in je mogel v županskem uradu sprejeti svoje najvažnejše sodelavce na referate.

Nemški vohuni v Franciji

Pariz, 10. oktobra. AA. Po aretaciji podjetnika Sope, ki je bil zaposlen pri trdnjaviških delih na meji in o katerem je ugotovljeno, da je avgusta meseca izročil nemški poročevalski službi zelo važne načrte o francoski obrambi, so organi francoske politične policije včeraj aretirali neko nemško državljanko, znano pod imenom »Lepa Zofija« in nekega redova 12. francoskega lovskega polka. »Lepa Zofija« je nastopala na Alžaskem in delovala za nemško vohunsko službo. Tega redova je pridobila z zneskom 200 frankov, da ji je izročil novo francosko strojnico.

v bitko, katero so njihovi generali izgubili že 8. novembra 1931.

Poraz, ki ga bodo doživeli naši punktaši v nedeljo 15. oktobra, mora biti tako popoln, kakor je bil poraz njihovih klavirnih tovarišev med Hrvati in Srbi. Ta poraz čim bolj povečati, to je naloga vseh naših onih številnih tisočev in tisočev nacionalnih Slovencev, ki jim je bila in ki jim bo pri vsem njihovem političnem delu prva in zadnja misel blaginje in napredka naše Jugoslavije.

Nacionalnim ljudem, ki vedo, da se morajo podrediti koristim celote naroda in države vsa individualna stremeljenja, pa bila osebna, plemenska, verska ali stanovska, velja poziv pred odločilno bitko: Vsi na plan, ki ljubite naš narod in našo državo! Kakor smo se zavedali vselej, ko smo jih klicali v borbo za jugoslovensko misel da bodo postavili v urah borbe cele nože, tako tudi danes globoko vernemu v gardiste jugoslovenske ideje, da bodo doprinesli vse, da izbršemo z lica slovenskega ljudstva sramotni punktaški madež.

Titulescu pride v Beograd

O priliki poseta v Varšavi se je prvič sestel z uradnimi predstavniki Rusije — V Beogradu bo imel sestanek z Jevtićem

Varšava, 10. oktobra. AA. Rumunski zunanji minister Titulescu je po dvadnevem bivanju nocoj odpotoval iz Varšave. Njegova navzočnost v poljski prestolnici je dala priliko za ponovne manifestacije prijateljstva do Rumunije. Tako je predsednik republike odlikoval Titulescu z redom Belega orla, najvišjem poljskim odlikovanjem. Titulescu je imel dolg razgovor s Pilsudskim, nato je pa obiskal sovjetsko poslanstvo. Danes je obojeval na rumunskem poslanstvu v družbi sovjetskega poslanika Ovsienka. To je prvič, da se je dosegel

direktni kontakt med rumunskimi in sovjetskimi zastopniki.

Bukarešta, 10. oktobra. AA. Kakor se pozitivno doznava, se bo rumunski zunanji minister Titulescu na povratku iz Varšave ustavil v sredo, 11. t. m. v Beogradu, kamor se bo pripeljal ob 21.40. V Beogradu bo imel važno konferenco z jugoslovenskim zunanjim ministrom dr. Bogoljubom Jevtićem. Ministra bosta nato na večerji v rumunskem poslanstvu. Še isti večer ob 23.40 bo Titulescu odpotoval iz Beograda v Sofijo in Ankaru.

Francija pristala na italijansko spomenico

toda samo pod pogojem, da se o italijanskih načrtih ne razpravlja za kulisami, nego skupno z vsemi zainteresiranimi državami

Rim, 10. oktobra. s. »Tribuna« piše, da je bila s pristankom Francije na italijansko spomenico o reorganizaciji Podunavja likvidirana absurda nasprotna teza, po kateri se je smatralo, da je sporazum med Italijo in Francijo glede osrednje-evropskih problemov nemogoč. Ta pristaneb bo znatno olajšal razčiščenje in odstranitev umetnih postavk. O novi ureditvi stvari brez Avstrije in Madžarske ter brez Poljske, Bolgarije, Grške in Turčije ne more biti govora.

Pariz, 10. oktobra. s. Kakor piše »Excelsior«, pripravljata Francija in Italija konferenco za rešitev podunavskih problemov. Dasi sta se v Zenevi Paul Boncour in Aloisi sporazumela glede pogajanja o gospodarski obnovi Podunavja, to še ne pomeni, da bi bila francoska vlada v celoti sprejela pred-

loge, ki jih vsebuje italijanska spomenica. Francija namreč ne namerava poseči v ta vprašanja v naprej, ker zadevajo vse države Srednje in Vzhodne Evrope.

Praga, 10. oktobra. s. Iz poučenih krogov je izvedel ČTK o sedanjem stanju francosko - italijanskih pogajanj glede italijanske spomenice naslednje:

Najprej med Italijo in Francijo glede Mussolinijevega načrta ni bilo sporazuma. Francija je pristala samo na to, da naj se načrt italijanske vlade prav tako kot načrt ostalih držav proučijo v primernem trenutku. Določeno je bilo samo, da naj se o prvi proučitvi italijanske spomenice izmenjajo misli glede vseh v spomenici vsebovanih vprašanj med vsemi prizadetimi državami, torej tudi med srednjeevropskimi in sicer izrecno po diplomatski poti.

Nastopna avdijenca našega poslanika v Rimu

Rim, 10. oktobra. AA. Predsednik italijanske vlade Mussolini je včeraj popoldne po povratku iz Riccione sprejel novega jugoslovenskega poslanika Jovana Dučića in ostal z njim v daljšem razgovoru. Poslanik Dučić je pri tej priliki izročil Mussoliniju prepise svojih poveljnic.

Lipski proces

Berlin, 10. oktobra. AA. Proces proti požigalcem državnega zbora se je davi nadaljeval v Berlinu v dvorani državnega zbora, ki so jo v ta namen nalašč preuredili. Prva priča, študent Flöter, je izpovedal, da je videl, ko je šel tisti večer mimo poslopja državnega zbora, nekaj minut po deveti uri nekega moža, stoječega na balkonu, ko je razbijal okno in držal v roki goreč predmet. Brez odloga je o tem obvestil prvega stražnika. Druga priča, policijski stražnik Buwert, je izpovedal, da je njemu študent povedal, kaj je videl. Nato je tudi sam videl nekakšno baklo, ki se je premikala v pritičlju poslopja državnega zbora, kakor je ustrelil v smeri proti ognju. Kmalu nato so prišli gasilci in policija.

Poroka predsednika poljske republike

Varšava, 10. oktobra. AA. Uradno poročajo, da se je predsednik poljske republike Moscićki danes poročil z go. Marijo Dobercansko-Nagorno.

Program nove španske vlade

Madrid, 10. oktobra. AA. Predsednik nove španske vlade Barrios je sprejel poročevalce domačih in tujih listov in jim o programu svoje vlade izjavil med drugim: Moja vlada bo storila vse, kar je v njeni moči, da bodo volitve čim pravičnejše in da se bodo vršile z maksimalnim jamstvom za vsako stranko. Vlada bo pri volitvah popolnoma nevtralna. Njeni člani ne bodo sodelovali v volilni borbi. Glede posebnih vprašanj bomo popolnoma nepristranski. Delodajalci in delavci bodo uživali popolno enakopravnost. Po drugi strani pa želi vlada vzpostaviti red in mir in bo v to, če bo treba, izdala najodločnejše ukrepe. Prav srečen hom, če bo vlada, ki ji predsedujem, pripravila svobodno in iskreno parlamentarne volitve.

Zakon o mestnih občinah

Zakonski načrt bo še to jesen predložen Narodni skupščini

Beograd, 10. oktobra. r. V nedeljo se bodo vršile občinske volitve v poslednjih treh banovinah, t. j. dravski, zetski in vrbaški. S tem bo po vsej državi izvršeno konstituiranje občinskih uprav po novem enotnem občinskem zakonu. Preostanejo potem samo še mestne avtonomne občine, kjer se bodo morale izvršiti občinske volitve še le potem, ko bo sprejet novi zakon o mestnih občinah, ki bo enako, kakor občinski zakon za podeželske občine izenačil ustroj in upravo mestnih občin. Kakor znano, je o tem vprašanju že ponovno razpravljala Zveza jugoslov. mest ter organizacija mestnih občinskih uslužbencev. Tudi notranje ministristvo je že sestavilo svoj načrt in ga dostavilo vsem zainteresiranim korporacijam v oceno.

Ker je postalo to vprašanje sedaj znova aktualno, so se novinarji obrnili na notranjega ministra g. Ziko Lazića, ki jim je dal naslednje informacije:

Notranje ministristvo že sestavlja končno besedilo zakonskega načrta o mestnih občinah, ki bo še v jesenskem zasedanju predložen Narodni skupščini v razpravo. Z njim bo enotno urejena uprava in samouprava mest. Mestne občine bodo imele v prenešenem delokrogu oblast državne uprave v okviru in izmeri pristojnosti središnih načelstev ter bodo v tem svojstvu upravne oblasti I. stopnje. Tudi v pogledu mestne policije bo imel zakon posebne določbe. Zakon o mestnih občinah bo v pogledu volitev občinske uprave slonel na osnovnih določbah občinskega zakona, možno pa je, da se bo v pogledu konstituiranja ožje mestne uprave in volitve župana bistveno razlikoval. Pri tem se bo oziralo zlasti tudi na položaj posameznih mest. Za glavna mesta kot so Beograd, Zagreb in Ljubljana, bodo izdani, če se bo pokazala potreba, tudi posebni statuti

Od bolečine
k ugodju

Danes se lahko iznebite vseh krčnih bolečin, bodisi ušesnih, zobnih, neuralgijske ali bolečin, povzročenih od prehlada. Aspirin tablete jih odpravijo. Njih zaščitni znak je Bayerjev križ. Brez skrbi vzemite! Ne škodijo vam!

ASPIRIN

Članstvu NSZ in vsemu nacionalnemu delavstvu!

Stojimo pred važnimi odločitvami. V nedeljo 15. oktobra bo padla odločitev, komu zaupamo naše občine. V nedeljo 22. oktobra pa odločimo, komu zaupamo Delavsko zbornico. Nacionalnemu delavstvu ni treba mnogo razmišljanja, komu bo zaupalo občine in komu Delavsko zbornico. Nacionalno delavstvo bo, kakor vselej, pokazalo tudi v obeh teh primerih, da je enotno in disciplinirano ter se podredi klicu svojega vodstva.

Izvrševalni odbor Narodno strokovne zveze je sklenil:

za vse članstvo Narodno strokovne zveze je volilna udeležba pri obeh volitvah strogo obvezna. V nedeljo, 15. oktobra, oddajo vsi člani NSZ svoje glasove za liste jugoslovenske nacionalne stranke ter s tem pripomorejo do čim boljše zmage nacionalne in državne ideje. V nedeljo, 22. oktobra, kakor tudi v soboto, 21. oktobra, pa volijo vsi liste nacionalnega delavstva in nameščenstva, ki so modre.

Izvrševalni odbor NSZ pa poziva tudi drugo nacionalno delavstvo, da se pridruži organiziranemu nacionalnemu delavstvu in voli 15. oktobra samo liste JNS, 21. in 22. oktobra pa liste NSZ.

Vsi do zadnjega v borbo za novo zmago nacionalne ideje!

Zdravo!

Izvrševalni odbor
Narodno strokovne zveze v Ljubljani.

Lep volilni shod v Stari Loki

Obežni prostori dvorane v Dolenčevem gradu v Stari Loki so bili v soboto zvečer skoro premajhni, toliko množica volilcev je prihitela na volilni posest, ki se je razvil v pravega shoda. Volilna borba v vsem škofoveljskem okraju je na višku. Nasprotniki si prizadevajo v vseh sredstvih, da pregovore omahiljive in oslabe na ta način strnjeno fronto zavednih mož in fantov. To pa se jim ne bo posrečilo, ker je bil tudi sobotni shod najlepši izraz zaupanja, ki ga uživajo dosedanj predstavniki občin med razsodnimi in trezno mislečimi volilci. Shod je otvoril staroloki župan g. Anton Hafner, ki mu priredili zborovalci navdušene ovacije. V dolgem poročilu je ovrgel od točke do točke klevete, ki jih iznašajo napram njegovi kandidaturi razni nasprotniki; opisal je svoj delovni program, opisal je pomen volitev, končno pa je pozval vse navzoče, naj oddajo svoje glasove za liste, ki bo postavila na čelo ljudi, ki so prav tako dobri gospodarji, kakor so dobri državljani. Za njim je iznesel mnogo vzpodbudnih misli poudaril iz Suhe Valentin Starman, imenom delavcev in obrtnikov je spregovoril g. Peter Kaiser, nazadnje pa g. Franc Kalan, ki je z oestro satiro bičal dvolastno politiko punktaste in njihovih trabanlov

Konferenca v Ptuj

V nedeljo dne 8. t. m. se je vršila v Ptuj seja širšega odbora sreske organizacije INS v Ptuj. Na sejo so prišli delegati iz vsega ptujskega in tudi iz ormoškega okraja. Predsednik dr. Matej Senčar je kratko poročal o dosedanjem delovanju. Obširen referat o komasaciji občin, kakor tudi o občinskih volitvah je podal tajnik g. dr. Fermevc, delegati pa so podrobno poročali o volilnem gibanju, ki je povsod v polnem razmahu. Skrajni vsi pa so poročali, da se je v zadnjem času začel hud teror punktaste in da so na žalost stopili ponekod tudi nekateri duhovniki v ospredje, ki bi radi med narod zanesli zopet nekdanje sovraštvo. V nekem kraju so punktasti celo nastopili z orožjem ter oddali več streliv. Naši ljudje na se zavedajo svojih pavic in so se punktastemu terorju odločno uprli. Položaj v ptujskem okraju je zelo poveljen.

Revizija procesa zoner sokrivce

Krengerja
Stockholm, 10. oktobra. AA. Pred vrhovnim sodiščem se bo začel prihodnji teden revizijski proces o razsodbah proti sokrivcem Ivarja Kreugerja.

Kandidatne liste za občinske volitve

Pristojna okrajna sodišča so odobrila nadalje naslednje kandidatne liste za občinske volitve:

Srez: Brežiški

Bizeljako (2): Ivan Balon, pos. v Sp. Sušici in Mar. Frece, pos. v Stari vasi; Brežice (2): Fr. Pinterič, župan in Rigoni; Globoko (2): Al. Molan, gost. v Globokem; Sevnica (3): Ant. Strnad, kmet v Sevnici; Videm (2): Fr. Soba, gost. Sremit.

Srez: Celjski

Celje okolica (3): Vinko Kukovec, pos. Lava; Al. Mihelčič, pos. Breg; Mart. Plančar, strojnik v Celju; Dobrna (2): Jan. Drgajner, pos. in Maki Svent, kmet, Dobrna; Dramlje: Fr. Mastnak, pos. Sedina; Griže (3): Jože Veligorski, pos. Sv. Pongrac, Ant. Kajtna, pos. in Ant. Holsbar, pos. Migojnice; Sv. Jurij pri Celju trg (2): pos. Čretnik, tov. in Mart. Šporer, pos. v Sv. Juriju; Sv. Jurij pri Celju okolica (2): Mart. Klansček, pos. Podgrad in Ant. Solinc, pos. sin v Podgorju; Sv. Pavel pri Preboldu (2): Jur. Sadnik, upravnik, Prebold in Ant. Stenovec, pos. Sv. Lovrenč; Sv. Peter v Sav. dolini (2): Andr. Četina, pos. Dobrtaša vas in Ivan Rojnik, pos. Sp. Gruševlje; Škofja vas (2): Jos. Samec, pos. Arcelin in Jos. Kožuh, pos. Škofja vas; Vel. Pirešica (2): Mart. Cokan, pos. in Mart. Kokoč, kmet v Pernovi; Vilišnja vas (2): Z. Pader, pos. Nova cerkev, Fr. Pečokar, kmet v Hrenovi; Zalec trg: Rud. Lorbec, pos.; Zalec okolica (2): Iv. Urbašek, pos. Drešnja vas in St. Jelovšek, pos. Petrovče.

Srez: Črnomeljski

Dragatuš (2): Mat. Mušič, pos. in Fr. Stefančič, trg. Dragatuš; Semič (3): Mat. Vidmar, pos. Vrtča in Ant. Malnerič, pos. Semič; Stari trg (3): Pet. Maurič, pos. Jelenja vas; Vinica (2): Iv. Stegne, pos. Golek.

Srez: Dolnjelendavski

Beltinci (2): St. Baligač, pos. in M. Peterka, pos. Beltinci; Dobrovnik (2): Jos. Leonhard, pek; Genterovci (2): Geza Silvnyak, čevljar in Karel Noršič, pos. Radmožanci; Odranci (2): Ign. Horvat in St. Hožjan, pos. v Odrancih.

Srez: Dravogradski

Črna (3): Ivan Geršak, pek, Jakob Lesjak, pos. Pristava in Fr. Knez, gost. Črna; Guštanj (2): Fr. Mrkva, tov. mojster in Dom. Kotnik, pos. Dobrije; Maribor: Fr. Ternak, pos. Gor. Vižinga; Mežica (2): Rud. Stopar, pos. in Rob. Lampret, ključ. Mežica; Muta (2): Ivan Hribernik, pos. Sp. Gortina in Fr. Patermus, uradnik Muta; Prevalje (3): Fr. Lahovnik, ind. Farna vas, dr. Dušan Senčar, notar in Fr. Hočnik, rudar, Leše; Ribnica na Pohorju (1): Luka Držek, pos. Orlica; Vuhred (1): inž. Fr. Pahernik, veleposestnik; Vuzenica (1): Al. Pernuš, pos. Sv. Primož.

Srez: Kamniški

Blagovica (2): Iv. Strekar, kmet in Tom. Iglčič, gost. Blagovica; Dob (1): Fr. Starbek, pos.; Homec (3): Iv. Glovanelli, pos. Jarše, Gregor Repanšek, pos. in Iv. Nastran, pos. Homec; Ivan (2): Fr. Kokalj, kmet, Mala Loka in Fr. Ložar, mlinar; Ivan: Kamnik mesto (2): Fr. Kratnar, davč. upr. v p. in dr. Fran Vidic, vl. svet. v p.; Kamnik okolica (2): Ferd. Novak, pos. Vrhpolje in Ant. Medved, zid. mojster, Podgorje; Kamniška Bistrica (2): Jan. Pavlin, pos. Potok in Fr. Urh, kmet. v Zg. Stranjah; Komenda (2): Jan. Strein, pos. Kaplja vas in Ferdo Vode, trg.; Lukovica (2): Ant. Kernik, pos. Brdo in Lovro Mar, pos. Imovica; Motnik (2): Jan. Učakar, kmet Bela in Kar. Novak.

Borba v revirjih

Iz Trbovelj nam poročajo: Volilna borba se zadnje dneve vedno bolj zaostrojuje. Nasprotniki, združeni punkasti in markisti, se poslužujejo vseh mogočih sredstev, najbolj pa različnih laži, s katerimi hočejo begati volilce, ki si so odločili za »Jugoslovensko gospodarsko-delavsko listo«, katere nosilec je g. Pleskovič. Vse te mahinacije pa jim ne bodo več raznim »voditeljem«, ki so dovedli rudarsko delavstvo do položaja, v katerem se nahaja danes. Demagoške geste ne užigajo več, ker je bilo delavstvo že prevečkrat hudo razočarano. Delavstvo hoče danes novih ljudi, ki bodo vodili občinsko gospodarstvo in socialno politiko tako, da bo imelo koristi od nje vse prebivalstvo in ne samo nekateri. V vse javno življenje mora priti nov duh pravičnosti in odkritosti. Enkrat za vselej mora prenehati izigravanje enega proti drugemu, prenehati pa morajo tudi razne denunciacije, ki so spravile množice ljudi v nesrečo. Delavstvo vse to, zato se je večina našega delavstva že odločila, da voli »Jugoslovensko gospodarsko-delavsko listo«.

Pred sodišče s klevetniki! Volilce opozarjamo, naj se ne puste begati od raznih laži, ki jih raznašajo nasprotniki o nekaterih kandidatih »Jugoslovenske gospodarske-delavske liste«. Podvzeti so koraki, da bodo klevetniki imeli možnost svoja obrekovanja dokazati pred sodiščem.

Z Dola pri Hrastniku nam pišejo: Da se prebivalstvo naše občine res živo zanima za občinske volitve, je pokazal nedeljski volilni shod, ki se je vršil po prvi maši v prostorih gostilne g. Drakslerja. Obširna dvorana se je napolnila do zadnjega kotička. Ljudje pa so še vedno in vedno prihajali, tako da so stali volilci tudi po stopnicah in jih je žal moralo še precej oditi.

Na shodu je razložil nosilec nacionalne liste g. Rož Ferdo v poljudnih besedah vzroke, ki so dovedli do združenja Hrastnika z Dolom. Podal je nadalje smernice, katerih se bo držati prihodnjemu občinskemu odboru, če bo hotel v teh težkih časih, ki se baš

pos. v Zajasovniku; Radomlje (2): Fr. Škerjanc, pos. sin Škerjančev in Iv. Pavlin, pos. Radomlje; Trojane: Gašper Cukjati, krojač, St. Gotard; Tuhinj (2): Mart. Poljanšek, krojač Laze in Jos. Cevce, pos.; Vodice (2): Jos. Jenko, pos. in Fr. Kranjc, pos. Bukovica.

Srez: Kočevski

Fara (3): Leop. Majetič, trg. Fara, Jos. Kajfež, pos. Nova sela in Ant. Delač, pos. Podstene; Kočevje mesto (2): dr. Fr. Savjovic, odv.; Koč. Reka (2): Mat. Tschinkl, trg. in Iv. Zdravčič, trg.; Koprivnik: Jos. Roschitsch, trg.; Mozelj: Iv. Schemitsch, trg.; Stari Log: Iv. Samide, pos.

Srez: Kranjski

Kovor (2): Vinko Golmajer, kmet in Ant. Košir, trg. Kovor; Krize (2): Ig. Kuhar, mesar Duplje in Miha Plajbes, čevljar Krize; Sv. Ana (2): Jak Meglič, pos. in Ivan Ankele, pos.; Sv. Jošt (2): Al. Indihar, prog. nadzor. v pok.; Sv. Katarina (1): Ant. Godnov, kmet Slap; Tržič (2): Fr. Globočnik, trg. in Jan. Mačerski, usnar.

Srez: Krški

Čatež (2): Martin Rađač, pos. Černa in Mart. Horvatič, pos. Krška vas; Ko. stanjeva (2): Fr. Rabuse, trg.; Krško, mesto (2): Joško Pfeifer, pos. Krško; Studenec (2): Fr. Štojs, trg. in Al. Jane, pos.; St. Rupert (2): Jos. Lukek, gost.; Trebelno (1): Fr. Klemenčič, trg.; Tržišče (2): Fr. Kobal, pos. Gabrijleje.

Srez: Laški

Sv. Lenart (2): Jak. Pušnik, pos. Vel. Grahovce; Trbovlje (2): Rud. Pleskovič, učit. Trbovlje.

Srez: Litjski

Kresnice (3): Val. Kos, pos. Kres. vrh, Mart. Uštar, pos. Vel. vas in Fr. Kokalj, pos. Hrib; Litija (2): Fr. Lajovic, ml. tovarnar in Hinko Leblinger, pos.; Poljski (2): Jos. Pograjc, kmet Konjšica in Mat. Štemphar, kmet Mala Goba; Stična (2): Fr. Stopar, mlinar; Sv. Križ pri Litiji (2): Jan. Božič, kmet, Klanc in Jos. Martinčič, kmet; Smartno pri Litiji (2): Jos. Strman, trg. Mala Kostelnica in Ern. Drvar, pek, Smartno; Sv. Lambert (2): Iv. Jurčič, pos. sin Rovišča in Iv. Vrtančič, gost; Trebejvo (2): Pet. Kančar, pos. Krška Poljana in Jos. Gale, pos. Ravno brdo; Vate (2): Metod Mrva, pos. in Fr. Kos, pos. Kandrše; Zagorje (3): Fr. Drnovšek, gost. Ant. Prosenec, pos. in Melh. Cokal, ravnatelj.

Srez: Ljubljanski

Borovnica (3): Fr. Švigelj, pos.; Horjul (2): Lov. Filipič, pos. in Iv. Bastič, pos.; Medvede (1): Jos. Šušteršič, pos. Senčica; Polhov gradec (2): Josip Leben, pos. Dvor; Preserje (2): Fr. Košir, pos. Kamnik; Vrhnik (2): dr. St. Hočevar, lekarnar in Marjan Marolt, odvetnik; Želmlje (2): Iv. Dolenc, kmet v Pijavi gorici in Jos. Glavan, mlzar v Škriljah.

Srez: Ljutomerski

Negova (2): Jan. Bezjak, gost. v Lovčevih.

Srez: Logaški

Begunje (2): Iv. Petrič, čevljar; Bloke (1): Jos. Rudolf, pos. Vel. Bloke; Cerknica (2): Iv. Otoničar, pos. Cerknica; Dol. Logatec (2): Greg. Tršar, ind. Brod; Lož: Fr. Škrbec, krojač; Rakek (2): Fr. Tavčar, špediter; Stari trg (3): St. Stritof, pos. Stari trg, Lud. Keržič, pos. Nadlesk, Ant. Primžar, pos. Knežja njiva.

Srez: Metliški

Gradac (2): Pet. Pezdair, pos.; Metlika mesto (2): Ivan Malešič, trgovec.

v naših industrijskih krajih najbolj poznajo, uspešno gospodariti in z delom ter s štedenjem omiliti pomanjkanje. Temeljito je ovrgel tudi hujškarje nasprotnih list, naglašajoč, da bodo prihodnja tri leta prav gotovo pokazala v svoji praksi, kdo ima prav. Ako bi se pa proti pričakovanju pokazalo, da je bila združitev kvarna in ne bi prinesla tega, kar se je od nje pričakovalo, potem bomo mi prvi, ki bomo prošili za razdužitev. Navdušeno pritrjevanje poslušalcev je pričalo, kako so vžgale iskrene, poštene besede g. Roša.

K debat o bivšem in bodočem občinskem gospodarstvu so se oglašili tudi gg. Dolinšek Avgust, župan Draksler, Gnuš Anton in Rester Jakob. Odločna izvajanja glade občinskega gospodarstva, kakor tudi pomena nacionalne liste so bila od poslušalcev z odobravanjem sprejeta.

Kako potrebna je bila odkrita in moška beseda pred volilci, so pokazale besede, s kakršnimi so si ljudje dajali duška po shodu. Marsikdo, ki si do sedaj ni bil na čistem, je rekel po shodu: »Vesel sem, da sem se sestanka udeležil, sem vsaj enkrat slišal pošteno besedo, ki ji lahko gledajo že na številne svoje uspehe na gospodarskem polju in ki imajo neizmirljivo voljo še tudi do bodočega dela. V takih rokah bo najbolje spravljati blagor občine, zato bom tudi jaz v naprej Roševca in glasoval tako, kakor vsak iskren Jugoslovian. Živela Roševa lista!«

Smrtna kosa

Ljubljana, 10. oktobra. V Zagrebu je umrl davi ob 5. v 41. letu starosti po kratki bolezni odvetniški koncipient g. Vladimir Sporič, brat našega zagrebškega poročevalca g. Iva Sporiča.

Pogreb

posestnika in trgovca v Zireh g. Antona Grošlja bo v četrtek, dne 12. t. m. ob 8. popoldne in ne ob 10. dopoldne, kakor je javljeno v smrtnici.

Vremenska napoved

Zagrebška vremenska napoved za danes: Pretežno oblačno, mestoma deževno in hladno, na severozapadu vedro. — Dunajska vremenska napoved za sredo: Pretežno jasno in toplo.

Fantazije avstrijskega barončiča

Med svetovno vojno so med Nemci kot gobe po dežju silili na dan spiel, ki so se bavili s predlogi, kako naj se preuredi svet, da bo za Nemce pravi Slovanec in jih breslali z zemljevida, da je bilo kaj, nemška oblast pa se je širila na vse strani sveta, da nas je bilo groza in etrah.

No, nemška drevesa niso zrasla do nebes. V Versaillesu, St. Germainu in tam okrog so jih dobro obrezali in obžagali. — Toda hitlerizem je začel znova gojiti to čudno rastlinje, da poganja znova, povsem nenormalno. Tudi na Dunaju imajo še nekaj te nemške drevesnice. Te dni se je pojavila na knjižnem trgu nova knjiga, ki avstrijski politični sferi ne dela časti.

Napisal jo je Erwin Frh. v Sarkotic, »Generalsekretar des Mitteleuropa - Instituts«, ki pravi o sebi v predgovoru, da je imel kot uradnik Društva narodov priliko spoznati, kako ležijo vzroki eporov med štirimi vesilami v srednjeevropskih problemih. Knjiga ima naslov: Aufbau des Abendlandes. Ein Arbeitsplan auf Grund des Viermächtepaktes.

Daleč nam je do tega, da bi se s knjigo podrobneje bavili, zakaj po svoji vsebini, po avtorjevih razmišljanjih in zaključkih takega priznanja in toliko cene prave gotovo ne zasluži. Nič ne bo zamudil prav ničesar, ako knjige ne bo nikdar čital. Smatramo za primerno, opozoriti samo na mentaliteto, ki jo izdaja, ter na nove nade restavracijskih težej, ki se držijo še vedno na Dunaju in ki se skušajo v novi eri avstrijske politike na vsak način rehabilitirati.

Ta le Erwin Sarkotic jemlje četvrti pakt dobesedno, in sicer v onem smislu in pomenu, kakor mu ga je dal Mussolini s svojo prvotno zamisljo. Štiri vesile lahko vladajo kontinentu, pa majhno manj kot vsemu svetu, ako si razdelijo Evropo v interese sfere, izločijo z medsebojnimi interesami sporne zadeve. Francija naj gospoduje v zapadnem, a Italija v vzhodnem delu Sredozemskega morja. Nemčija se odreče aspiracijam proti zapadu, a Francija se odreče podpiranju Poljske, prav tako kot naj Italiji na ljubo odtegne podporo Jugoslaviji. Nič novega vse to, a vendar preseneča, e kako naivno nadutostjo govori avtor o najinosti, da se da Nemčiji prosta pot za ekspanzijo proti vzhodu. Popolnoma v smislu Hitlerjeve politike priporoča resno, da pusti četvorica vesilel Nemčiji proste roke, da zasede redko obljubljene vzhodne baltičske države ter prodre preko njih v Rusijo, in sicer s ciljem, da te predele kolonizira s svojimi nemškimi naselenci. To rej v četrtletnem deceniju XX. stoletja, ko se je v Zenevi obravnavala zahteva, da se obvezna zaščita narodnih manjšin razširi na vse države brez izjeme, piše tudi avstrijski baronček in uradnik Društva narodov, naj se zemlja ruska in zemlja baltičskih narodov prepusti Nemcem za kolonizacijo! V ta namen naj se na osnovi pakta četvorice vesilel Nemčiji dovoli okupacija ozemlja na vzhodu, elično, kakor se je Avstro-Ogrski l. 1878. dovolila okupacija Bosne v Hercegovine!

In ta le baronček ter uradnik pri Društvu narodov, ki ga, kakor vidimo, prav nič ne napada sentimentalna pravičnost napram narodom, se na nešteti mestih obreza ob Jugoslavijo, češ da ni krivična samo napram manjšinam, temveč tudi napram državnemu narodu. To pač zato, ker ima že pripravljen recept za podunavsko področje. Francija mora dovoliti Italiji, da izvrši »Auflockerung« Jugoslavije. V čem pa bi bila ta »Auflockerung«? O, kaj enostavno. »Preuredba« sedanje, Jugoslavije imenovane jugoslovenske države v resnično, svoj čas v pogodbah projektirano, pa le začasno pro forma ustanovljeno državo Srbov, Hrvatov in Slovencev. Ker pa trdijo najbolj poznalci razmer, da je ta preured-

ba nemogoča, bi preostala le ločitve, tako da bi bilo računati s samostojno Hrvaško poleg samostojne Srbije; meja pa bi bila tam na Drini.

Nadaljnje bedastoče naj navedemo dobesedno:

Korist bi imela Italija, bi imela Evropa, v obeh primerih, bodisi v slučaju, da bi se Jugoslavija samo razrahljala Auflockerung), ali da bi se ustanovila samostojna Hrvatska; to je jasno. Akutna vojna nevarnost, na Jadranu, ki jo predstavlja sedanja Jugoslavija, bi se odstranila. V slučaju, da bi se uredila resnična država Srbov, Hrvatov in Slovencev, bi si držali avtonomni državni narodi v taki meri, navesje, da bi protitalijanska agresivnost nehala. Ako bi se ustanovila samostojna Hrvatska, bi se obnovila ob Jadranu stara država z zapadnoevropsko tradicijo, katere kultura je močno latinska, a civilizacija vsebuje mnoge nemške poteze. Država, ki ne bo imela nikakih ekspanzivnih težej, ako se ji že v naprej dade vse historične, s Hrvati poseljene dežele (str. 99, 100).

Pred politično globokomunostjo gospoda barona ni mogoče imeti respekta, toda vendar nas je razveselilo, da so nekatere politične tendence razsvetljene tu v tako jarki luči. Marsikdo bi si mogel tu nekoliko izmiti svoje oči. Tudi morda ne bo odveč, ako naglasimo, da se v knjigi Slovenija nikjer ne omenja; baronček z Dunaja že ve, zakaj tako. Njemu je v Podunavju ideal — tesna državna zveza z enotnim gospodarskim področjem med Avstrijo, Češkoslovaško, Madžarsko, Rumunijo in Hrvatsko, — in sicer zato, ker bi bili v tem področju Slovani v manjšini. Protislovanke težnje so sploh eno od izhodišč našega avtorja; vse ozdravljenje evropske politike naj bi se zgodilo na račun Slovanov.

Res bi bilo odveč tritati še kaj časa s to knjigo. Zdelo se nam je umestno opozoriti nanjo le zato, ker smo mnenja, da ni nikdar odveč opozarjati na pravega resničnega revanšnega in restavracijskega duha, ki vlada še vedno marsikje, kjer ga na prvi pogled ni videti in opaziti. Mentaliteta, kakor jo odkriva pričujoča knjiga, je resnična in bi se v pravi obliki in moči pokazala šele, ko bi ji naša nečujnost pomagala v sedlo.

Svojevtrstna volilna borba

Z Viča pri Ljubljani nam pišejo: Na hišah občanov, o katerih se domneva, da ne bodo volili liste g. Galeta, so v noči od ponedeljka na torek zablesteli veliki, s črno oljnatno barvo natiskani napis: »Gleda čast — Galeta oblasti itd. Ne glede na to, da je tak pobalsni agitacija skrajno nesmiselna, je škoda, ki je povzročena lastniku hiše, preobčutna, da bi se to moglo mirno prenesti. To tudi presega vse meje dostojne agitacije. Vemo, da tisti, ki so morali ponoči skrivaj vršiti to žalostno junaštvo, moralno niso odgovorni za svoje delo, ker so zapeljani, čudimo pa se vodstvu, v katerem sedijo tudi resni ljudje, da kaj takega puste. Ne verujemo, da bi s tako žalostno reklamo lista g. Galeta mogla pridobiti le enega treznega volilca, dočim je škoda, povzročena lastnikom hiš, nepopravljiva. Prosimo g. župnika in tiste, ki vodijo ves aparat za izvolitev Galetove liste, da v bodoče preprečijo take izpade, ker bomo sicer morali smatrati, da kandidati, izvoljeni na listi g. Galeta, tudi pozneje kot občinski odborniki ne bodo znali čuvati premoženja občine in občanov.

Patrijarh Varnava zhoel

Beograd, 10. oktobra. p. Pravoslavni patrijarh Varnava je že nekaj dni bolan. Sedaj je bil prepeljan na kliniko prof. dr. Ignjatovskega. Nj. Vel. kralj je poslal k patrijarhu dvornega ministra Antića in se po njem interesiral za njegovo zdravje ter mu sporočil svoje želje za skorajšnjo ozdravitev.

Naši kraji in ljudje

Nova usodna povodenj v celjski kotlini

Savinja s pritoki je čez noč narasla za tri metre, poplavlila je del Celja, okolice in Savinjske doline ter zopet povzročila ogromno škodo — Nujno potrebna regulacija

Celje, 10. oktobra. Minilo je komaj 17 dni od katastrofalne poplave v Celju, celjski kotlini in Savinjski dolini in danes je obiskala te kraje že zopet velika poplava, ki je povzročila novo, ogromno škodo. Pred 17 dnevi je deževalo štiri dni, preden je prišlo do katastrofe, sedaj pa je zadostovalo močno deževje ene same noči, ki se je pričelo večeraj okrog 20. in je trajalo do davi ob 8., da je Savinja s pritoki zopet silno narasla in prestopila bregove. Glavni vzrok poplave je bilo hitro naraščanje Savinje, dočim so pritoki povečini naraščali polagoma in prestopali bregove, ker se vodovje ni moglo sprosti stekati v Savinjo. V ponedeljek do polnoči je Savinja naraščala polagoma, po polnoči pa se je začela voda dvigati z veliko naglico in je dosegla danes okrog 9. dopoldne že 3 metre nad normalo. Če bi bili pritoki naraščali z isto brzo kakor Savinja, bi bila katastrofa gotovo še hujša, nego je bila 23. septembra.

Davi je razburkano vodovje zalilo zopet mestni park, Masarykovo nabrežje, takozvani »Otok« z gimnazijo vred, Glazijo, skladišča in gospodarska poslopja bolnice, ves predel med železniško progo in »Skalno kletjo« z nogometnim igriščem vred, del Polul, Lisc, Lave in Ostrožnega ter mnogo drugih objektov, stanovanjskih prostorov in kleti v Celju in okolici. Hru-meča Savinja je pretrgala zasilno zvezo za osebni promet s brodom čez Savinjo, ki je omogočal edino zvezo med Celjem in Bregom ter dalje po banovinski cesti do Zidanega mostu. Brod je voda zelo pokvarila. Savinja je tudi uničila predela za gradnjo porušene brvi pri parku in zopet podrla na novo popravljeno brv pri izlivu Sušnice v Savinjo. Zaradi poplave so davi ukiniteli pouk na šolah.

Voda je poplavlila Petrovce in na več mestih državno cesto Celje-Vranjsko. Hudo so trpele obrambne naprave po mostovih čez Savinjo pri St. Petru in Polzeli. Pri Gornjem gradu je voda odnesla dve brvi. Po narašči Savinji so danes ves dan plaval hodi, debela, deske, poljski pridelek ter deli poškodovanih mostov in brvi. Ob pol 9. dopoldne je prispelo poročilo iz Gornjega grada in Mozirja, da je pričela voda močno upadati. Dež je prenehal in opoldne se je popolnoma zjasnilo. Vode so pričele upadati tudi v Celju in okolici ter so se do večera zopet vrnilo v struge. Materijalna škoda, ki jo je povzročila današnja velika poplava, je silno velika.

Mestno načelstvo v Celju je danes dopoldne brzojavno obvestilo o poplavi predsednika vlade g. dr. Milana Sršića, ministra za gradnjo g. dr. Stjepana Škurlja, ministra g. dr. Alberta Kramerja in bansko upravo v Ljubljani s apelom, da se takoj prične Savinja regulirati.

Struga Savinje pri Celju je zaradi zadnje poplave tako zasuta z ogromnimi novimi množinami gramoza, da mora že ob srednjem deževju nujno slediti poplava vsega ozemlja v celjski kotlini, ker je normalni odtok vode zaradi nakopičenega gramoza nemogoč. Prebivalstvo, ki si je po zadnji poplavi komaj za silo uredilo poplavljen stanovanj in kleti, je obupano in pričakuje, da oblast ne bo še dalje oklevala s pričekom regulacije Savinje, ki je življenjski problem ohranitve Celja kot važnega gospodarskega in prometnega središča celjske kotline. Prebivalstvo je nejevoljno in ogorčeno, ker je znano, da je mestna občina celjska dala za izvedbo regulacijskih del iz svojih sredstev preko svojih moči okrog 4 milijone dinarjev ter so vsi regulacijski načrti v detaljih izdelani in odobreni. Prebivalstvo gleda že drugo desetletje, kako mu poplave uničujejo imetje in ogrožajo življenje, merodajne oblasti pa ne pridejo preko ugotovitev in komisijjskih ogledov. Ključ v zadnji uri je, da je treba takoj začeti z regulacijo Savinje, če hočemo preprečiti nove, nedogledne katastrofe.

Ruševine v Savinjski dolini

Celje, 10. oktobra. Vodovje je danes na levem bregu Savinje na več mestih porušilo visokovodne napise od grobeljskega mostu pri St. Petru proti Celju. Zaradi tega je voda poplavlila ves teren na levem bregu Savinje od St. Petra do Levca.

Zlasti hudo so prizadeli Petrovce, kjer je voda, kakor pri zadnji poplavi, vrla v vse hiše in gospodarska poslopja ter povzročila silno škodo na poslopih in živ-

ki tudi zvrhana narasla. Če bi nalivi trajali še danes, bi nastopila nova huda povodenj. Jarki in potoki na Barju so bili že popolnoma zvrhani. Dopoldne je Ljubljana še močno naraščala, nato pa je začela polagoma padati. Pri večini papirnice je narasla za pol metra.

Ljubljana nagaja v svoji strugi

Voda narasla Ljubljane, ki je ni mogel več sprejemati Gruberjev kanal, je udarila čez zatvornico v Trnovem po strugi navzdol in jo zalila. Oviral je ni zasilni nasip pred Čevljarskim mostom, ki je bil preslaboten pa tudi še preizek. Sreča v nesreči je bila, da je bil pri Čevljarskem mostu že zabetoniran opornik in so bila tudi že zabetonirana masivna betonska prečna rebra. Most zdaj nikakor ni več v nevarnosti ter je vsaj v glavnem zavarovan. Pod Trančo so danes že dvignili nasip in zajezili pritisk vode, dočim so vodo pod mostom samim že domala izsesali in se bodo dela lahko nadaljevala. Tudi pod trimostjem so za največjo silo iz nevarnosti. Deroča voda je pri zadnji veliki povodnji odnašala zemljo in poglobila strugo ter je levi opornik pri tretjem mostu nasproti Prešernovemu spomeniku popolnoma izpodjedla, da je nastala prav resna nevarnost, da se bo usula zemlja s spomenikom vred v strugo Ljubljane. Zdjaj so tudi ta opornik že zabetonirali in odstranili vsako nevarnost. Zabetonirali so tudi odbijalna prečna rebra.

V poglabljeni strugi pod Čevljarskim mostom so prišli na dan sledovi prejšnjih mostov v obliki hrastovih pilotov, ki štrle iz dna, nekatere so pa že odstranili. Kakor kaže položaj, so morali biti tu svoje čase na posameznih mestih trije ali celo štirje leseni mostovi, ki so vezali levi breg z desnim bregom v smeri Zidovske steze. Povodnji so pač tudi tedaj odnašale lesene mostove in so tako vsak novejši most postavljali nekoliko višje proti mestu, kjer je zgrajen sedanji most. Stvar bo prav gotovo zanimala zgodovinarje in kroniste.

Na Dolenjskem ustreljena medvedka

Dobropolje, 9. oktobra

Pred dnevi smo že poročali o kosmatinki, ki jo je v Modicem revirju ustrelil oskrbnik Ivan Hegler iz Podtabora v stružki občini. Ko je šel lovec v špičnik nad srne, se je pred njim pojavila medvedka z dvema mladima. Boječ se za svoj naraščaj, je navalila na lovca kar po zadnjih šapah. Hegler jo je z dobro pogojenim strelom usmrtil, čeprav nerad, ker se ti redki kosmatinci, kar jih je še v dolenjskih šumah, človeka le redko lotijo. Lovci pravijo, da je kosmatinka že večkrat areal, pa jo je pustil, ker je bila s samcem edina zastopnica kosmatinskega rodu pri nas. Sedaj je ostal samec sam in bo on moral skrbeti za mladiča. Ustreljena medvedka je bila stara pet let. Hegler sam je ustrelil že tri medvede, lovci v njegovi rodbini pa vsega devetnašt. Na sliki je lovec Hegler z ustreljeno medvedko.

Komisija ogleduje tramvajska dela

Ljubljana, 10. oktobra.

Na banski upravi se je večeraj dopoldne vršila komisijjska obravnava spremembe prvotnega načrta za gradnjo krožne in ureditev stare proge ljubljanske cestne železnice. Člani komisije so najprej pregledali vse načrte, nato pa na licu mesta ogledali vse izvršene spremembe. Te se nanašajo na prometni otok, ki bo postavljen na Ajdovščini med Figovcem in kavarno »Evropo«, dalje na progo po Tyrševi in Masarykovi cesti in na Hrvatskem trgu, ter položaj na šentpeterskem mostu. Maloželjska družba je prvotno namerala pustiti, da bi čez most tekla samo ena proga, sedaj pa se je odločila za dve, ker ima most prenizko nosilnost, je komisija odredila, da mora družba poskrbeti za močnejšo betonsko armaturo pod obema tiroma.

Komisija se se udeležili zastopniki banske uprave in njenih tehničnih oddelkov, železnice, pošte, policije, mestne občine in MZD. Gradbeno ministrstvo je zastopal inž. Ružička, glavno direkcijo državnih železnic pa inž. Stepanović iz Beograda. Komisija je odobrila predložene spremembe načrtov in z zadovoljstvom ugotovila, da družba izvršuje novo progo z domačimi delovnimi silami in da skrbi za nabavo domačega materiala, v kolikor je to le mogoče.

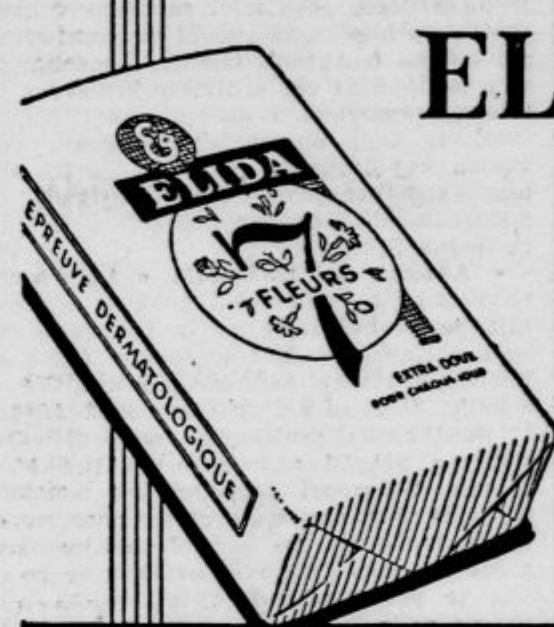
Dela hitro napredujejo. Pred Evropo je trikot že skoro popolnoma urejen, samo na posameznih mestih je treba še tračnice zasuti in pa prostor tlakovati, nakar bo tam-

kaj urejen še »rešilni« otok, saj bo baš pred Evropo tramvajski promet v bodočem najživahnejši. — Večeraj so pričeli preurejati staro progo na Zaloški cesti od garnizijske bolnice proti Hrvatskemu trgu. Iztrgali so stare tračnice in že polagajo nove, močnejše. Obenem preurejajo temelj, da bo vsa proga trdnješe fundirana. Do splošne bolnice bo proga enotirna, od bolnice do Sarabonove hiše, odnošno do priključka na krožno progo pa bo tudi po Zaloški cesti proga dvotirna. Pred Sarabonom bo urejen enak trikot kakor je že pred Evropo, tako da bodo vozovi lahko vozili v vse smeri po dvojnem tiru, s čimer bo ves promet veliko bolj okreten. Pri gradnji tramvajskih prog, pri polaganju tirov in tlakovanju je zdaj zaposlenih skupno okrog 100 delavcev.

Ljudje, ki so bolni na želodčnih, ledvičnih in kamnih v mehurju, ter oni, ki trpe na prekomerni tvoritvi sečne kisline in napadnih protina, uravnavajo leno delovanje črevesa z uporabo naravnega »Franz Josefov« vode. Može zdravniške prakse so se prepričali, da je »Franz Josefov« grenčica sigurno, skrajno prizanesljivo dlujoče salinično odvajalno sredstvo, tako da jo priporočajo tudi pri trebnih kila, natrgani danki in hipertrofiji prostate. »Franz Josefov« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Zopet je ustvarila Elida, kar ustreza času...

Kakovost se zopet zahteva. Ampak po času primerni ceni. Novo milo Elida 7 cvetic ustreza največjim zahtevam: močna, mehka pena — čudovita lepota moč. Njegov vonj iz 7 cvetic godi vsaki ženi...

ELIDA

MILO

Stanje šolstva v ljubljanskem srezu

Kakšen je letos položaj osnovnega šolstva v ljubljanskem srezu? Nekaj podatkov bo najzanimivejše pokazalo pravo sliko osnovnega šolstva v tako obsežni okolici, ki se prav zato deli v vzhodni in zapadni del ter so osnovne šole pod nadzorstvom dveh sreskih šolskih nadzornikov, ki razdeljeno nadzirata 58 šol. Stanje zgradb je splošno dobro. Najmodernejši poslopji, ki ustrezata vsem pedagoškim in zdravstvenim predpisom, sta v zadnjih letih zgradili občini Zgornja Šiška in Preska pri Medvodah. Razne šole pa so nastanjene še v zgradbah, ki so bile prvotno namenjene za zasebne svrhe. Izdelani so pač mnogi načrti, toda občine ne morejo zmagati tolikih bremen, da bi se lotile gradbe. Opažati je zato zadnja leta nekako stagnacija v gradbeni akciji šol. Mnogi okoliščani, zlasti v hribovitih krajih, želijo, da prekrbe otrokom primerno šolsko naobrazbo, pa so se požrtvovalno lotili težavnega dela. Tako so poleti otvorili v Škocijanu pri Turjaku dvorazredno šolo, za katero so prebivalci prispevali gradivo in so delali tudi kuluk. Lepa šola, ki je kras prijazni vasici, je stala 250.000 Din, k čemur je prispevala tudi banovina. V Zapotoku pod Kureškom so tudi začeli graditi lastno šolo. Borna vasica pa nima toliko sredstev, da bi stavbo dokončala.

Vse osnovne šole so do zadnjega kotič-

ka natrpane šolske mladine in mora po mnogih krajih biti pouk deljen. Statistika ugotavlja, da ni v ljubljanskem srezu med mladino analfabetov in da znaša pismenost 100 odst. Prav razveseljivo je dalje dejstvo, da je obisk vseh okoliških šol zelo poveljen. Mladina vesela in rada pohaja v šole. Zamudniki so zelo redki, zlasti, odkar je v veljavi novi zakon o osnovnih šolah. Redni šolski pouk so deloma ovirale letos razne nalezljive bolezni. Najhuje so otroške nalezljive bolezni letos razsajale v okolici Sostrega, v Mostah, Hrušici in Zalogu, kakor tudi v Borovnici, na Dobrovi in na Drenovem griču. Pojavili so se pri otrocih dehte paralize, legarja in davice. Smrtnih primerov je bilo 6. V srezu sta še 2 zasilni šoli nastanjeni v župniščih. Taka šola je na Črnem vrhu, kjer prihaja v 30 m² obsegajočo sobo nad 160 otrok, druga pa je pri Sv. Katarini, kjer je 69 učenec in učen. Poučujeta duhovnika.

Na vseh okoliških osnovnih šolah je bilo letos vpisanih 11.540 šolarjev in znaša prirastek nasproti lani nad 300 učencev. Mladina se povsod navaja k varčevanju in treznemu življenju. Do konca preteklega šolskega leta so šolarji prihranili in pri P.štni hranilnici naložili prav čedno vsoto 201.287 Din. Mladina rada pristopa k raznim patriotskim organizacijam, tako k Sokolu, podmladku RK in podmladku JS.

Krčani ugotavljajo škodo po usodni povodnji

Krško, 10. oktobra

Ob zadnji povodnji je bilo stanje vode za 22 cm višje kakor leta 1923. Tako visokega stanja Save ne pomnijo niti najstarejši ljudje, kakor tudi ni nikjer zabeleženo v analih starodavnega Krškega mesta. Upoštevati pa se mora še to, da se je v zadnjih treh desetletjih struga Save poglobila za vsaj 2 metra, tako da menda še nikoli ni pasirala Krškega tako velikan-ska množina vode.

Cesta ob Savi je bila na več krajih zalita in je bila seve neprehodna. Voda je napravila ogromno škodo posestnikom, ki imajo nekoliko nižje stoječe objekte. Težko oškodovani so posestniki Anton Krieger, Lazzarini, Fran Rumpret in drugi. Poškodovana so stanovanja, (predvsem pod), poljski pridelek in zidovje. Največjo škodo pa trpi v Krškem brezdomno Tujsko prometno društvo, kateremu je odnesla voda kopalisko kolibo, katero so ravno letošnjo pomlad temeljito prenovili. Skušalo se je rešiti tudi to stavbo, ali bili so vsi napori brezuspešni, kajti voda je narasla nekoliko decimetrom izpod slemena strehe in tako smo morali kopalisko prepušiti zbesnelemu elementu.

Ker pa je tujski promet postal za naše mestce v zadnjih letih važen gospodarski faktor in je bilo udobno kopalisko važno privlačno sredstvo za letovišarje, je odbor tega aglnega društva zaključil na svoji zadnji seji, da se postavi v bodoči po-

mladi ob Savi moderno in udobno kopal-
lišče, ki bo ustrezalo vsem zahtevam.

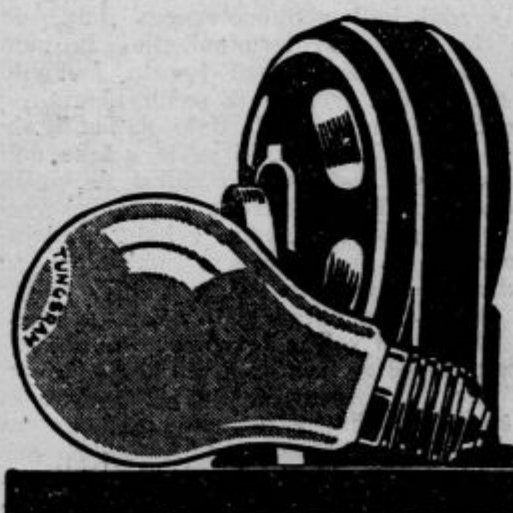
Akcija za postavitev novega kopališča je že v polnem teku, in je pričakovati, da dobimo v Krškem kopaljšče, ki bo v ponos vsemu Posavju. Razumljivo je, da ne zmoremo društvo postaviti novega kopaljšča iz lastnih sredstev. Dolžnost domačinov in merodajnih faktorjev je, da podpirajo društvo v čim večji meri, kajti tam, kjer je razvit tujski promet, je tudi brezdomno blagostanje. To pa pride posebno v poštev za naš kraj, kjer je naše prebivalstvo itak zelo siromašno.

Nadalje je napravila zadnja poplava veliko škodo na obali Save, ker je na več krajih raztrgala napise in škarpe. Opozorjamo merodajne činitele, da je tu obrežje potrebno temeljito popraviti in zavarovati, kajti če se pripeti v bližnji bodočnosti, da Sava zopet naraste, bi bile posledice katastrofalne. Velika je tudi škoda, ki jo trpe posestniki poljskih parcel na obeh bregovih Save tik pod Krškim. Uničenih je mnogo poljskih pridelkov, mnogo je odplavljenega. Naravno, da je trpe-la tudi divjačina na obeh bregovih Save, kjer so bili dobro ohranjeni revirji. Lovci so našli po povodnji mnogo utopljene divjačine, še več je je pa voda odnesla. Lovišča so takorekoč za nekoliko let uničena in bo stal zopet mnogo truda, da bo imeli isto stanje divjačine, kakor je bilo pred povodnjo.

Delovanje motorja

je takrat dobro, če da motor ob mali porabi toka večjo silo. Zakaj torej ne gledate pri nakupu žarnice na to, da je poraba toka in svetlobna moč v pravilnem razmerju?

Mala poraba toka — velik svetlobni efekt — to je ekonomična žarnica. Zahtevajte zatorej od Vašega trgovca

TUNGSRAM

Mata Hari

Ljubezen in smrt najlepše ženske in najopasnejše vohunke med svetovno vojno!

Greta Garbo in Ramon Novarro

Metro Goldwyn film z nemškim dialogom.

Predprodaja vstopnic danes od 11. do pol 13. ure dopoldne.

Predstave ob 4., 1/8. in 1/10. uri zvečer.

ELITNI KINO MATICA

Telefon 2124

RADIO THERMA LAŠKO

najučinkovitejšje zdravljenje revmatizma vseh vrst, išijasa, ženskih bolezni, znižanja krvnega tlaka i. t. d. — Odprto skozi vse leto.

Pavšalna penzija za 10 dni 600 Din, za 20 dni 1.100 Din.

Zahtevajte prospekte od uprave zdravilišča! 10996

Domače vesti

• Velik volilni šod za radovljiški okoliš bo jutri, v četrtek zvečer ob 19. v gostilni Iv. Avenca v Begunjah. Poročala bosta minister n. r. Ivan Mohorič, nosilec kandidatne liste za občino Lesce-Begunje g. župan Ivan Ažman in drugi. Pridite vsi!

• Sprememba v državni službi. Alojzija Štebi je imenovana za pomočnika tajnika v 5. položajni skupini v ministrstvu za socialno politiko in narodno zdravje, Josip Vencelj, doslej šef knjigovodstva pri ravnateljstvu državnega rudnika v Vrhniki, pa je premeščen k ravnateljstvu državnega rudnika v Banjaluki kot šef knjigovodstva.

• Šolski radio. V petek dne 13. t. m. bo predaval g. univ. prof. Pavle Grošelj v šolskem radiu o varstvu živali.

• Za poplavljenost v sklad osrednjega pomočnega odbora za poplavljenost dr. sk. banovine je darovala Ljubljanska kreditna banka iz dohodkov novega poslovanja 10.000 Din. Enako je darovala Mestna hranilnica Ljubljanskega 10.000 Din. Nadalje: zavarovalna družba »Penik« 1000 Din, Ogrin Ivan, Laverca 500 Din, inž. Zidanšek Josip, načelnik kmetijske oddelka kr. banske uprave 200 Din, poštini nameščenci v Kočevju 115 Din, Pernat Marija v Meži 100 Din, davčna uprava v Ribnici 60 Din, Rupnik Ivan iz Celja 50 Din, Bole Andrej, carinski uradnik, Platinina pri Rakeku 50 Din, Kukman Franc v Ljubljani 20 Din, učiteljstvo narodne šole v Pišecah 15 Din. Vsem darovalcem iskrena hvala!

• Cvet in sad v jeseni. Ljudje, ki pridejo daleč okrog, lahko v letošnji razmeroma zelo topli in ugodni jeseni ugotovijo marsikak droben čudež v prirodi. Tako nas je g. Novak Alojzij, izvršilni organ v Radečah, razveselil z mletno pošiljko: jipkom zrelih in obenem cvetočih jagod, ki jih je nabral na službeni poti v radeškem pogorju.

• Novi grobovi. Ravnateljstvo pivovarne »Union« v Ljubljani je umrla zvesta življenjska družica gospa Terezija Florjančičeva, po rodu Bajčeva. Pogrebne ogledne gospe bo jutri ob pol 16. s Celovške ceste 20. k Sv. Križu, v Krašnji je umrla po daljšem bolehanju gđ. Pavla Udovčeva, skrbna oskrbnica znanega Lacknerjevega hotela v Črnomlju. Pokopali so jo v ponedeljek na kraškem pokopališču. — V Žireh je umrl g. Anton Grošelj, daleč naokrog poznan in spoštovan trgovec in posestnik. Star je bil šele 54 let. Z vdovo žalujejo za dobrim družinskim očetom trije otroci in dva brata. Pokopali ga bodo v četrtek ob 10. — Pokojnim blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

• Vedno novi rekordi v drobni pisavi. Nič hudega zato, če se ljudje vežbajo v vajetnosti. Spet smo prejeli prijazno pismo, ki se glasi: »Kot naročnik »Jutra«, sem že parkrat imel priliko čitati kako ta ali oni tekmuje v drobni pisavi, odnosno kateri bo napisal več vrst besed ali črk na navadno dopisno karto. Čudil sem se gospodini, ki je pred kratkim napisala na eno tako dopisnico nad 19.000 črk, pa sem

Pri obledeli sivorumenkasti barvi kože, motnih oči, slabem počutju, zmanjšani delovni moči, duševni depresiji, težkih sanjah, želodčnih bolečinah, pritisku v glavi, namišljeni bolezni je pametno, da izpije nekaj dni zapored vsako jutro na tešče kozarček naravne »Franz Josefove« grenčice.

Zvočni kino Ideal

Danes nepreklicno zadnjikrat ob 4., 7. in 9. uri zvečer.

Film češkega umetnika Machatega

EKSTAZA

ZVONIMIR ROGOZ in HEDA KIESLER

KULTURNI PREGLED

Naš planinski svet dobi svojo besedo

Pred ureditvijo slovenske alpinske terminologije.

Dasi spadamo Slovenci med tiste evropske narode, ki imajo največ naravnih pogojev za razmah turizma, vendar naše planinstvo svoje kulture in svojega duhovnega dejstva, da že precejšnjo vrsto let živimo v nacionalni državi, je tudi naš izobraženi planinec še zmerom povsem pod vplivom nemške fraze in za vse svoje dejanje in nehanje, za vse svoje zanimanje in udejstvovanje kot turist črna izraza po večini samo iz skromnega nemškega ali pomembnega besedišča. In vendar ni noben drug kos našega domačega sveta tako mnogovrsten in svojih pojavih in v svojem izrazu kakor vprav planinstvo in noben drug kos našega sveta ne premore tako bogate slovenske besede.

Kakor opazamo tudi pri drugih narodih, turisti nikjer ne hitijo z ustvarjanjem planinske terminologije, dasi je zadnji čas, da se otme pred civilizacijo, kar je avtohtono. Še Nemci, ta narod, ki je toliko vnoemno vsakemu dejstvu aдекватne formulacije, so kot prvi evropski narod šele pred dvema letoma dobili svojo »Alpines Handbuch«, ki obsega tudi planinsko terminolo-

gi. Ta »Alpines Handbuch« je skromen oddelek posvetil tudi slovenskemu alpinizmu in izrazoslovju, toda slovenska beseda je tu — kar smo pač lahko pričakovali — vsa popačena in narobe razumljena. Literarni odsek SPD, ki mu načujeje odlični alpinistični pisatelj dr. Henrik Tuma, se je zdaj lotil velikega dela, da nam da »Alpinski terminologijo« in nam tako za vse čase ohrani bogato, čudovito besedo, ki živi in rase iz naših planin.

Pred kratkim je SPD dal natiskati obsežno, izčrpno gradivo, ki ga je v teku dolgih desetletij sistematično zbiral po naših planinah dr. Tuma. Zdej je to gradivo vzele v roke posebna anketa, v kateri sodeluje okrog 50 jezikoslovcov, pisateljev in planincev, da dajo materialu zadnjo redakcijo in ga dajo potem natiskati za javnost. To delo ne bo velike važnosti samo za planince, temveč za vse ljudi, ki imajo kakorkoli opravka s planinami in z literaturo in ki čutijo kolikšak zdravega zanimanja za bogastvo slovenskega jezika. Knjiga bo prinesla zbrane izraze z vseh področij planinskega življenja, kakor se nam prikazuje v zimi in letu, v solncu in temi, in bo po posebnih poglavjih obdelala snežne paze in emuko, doline in bregove, obvodje, označje, splošne oblike in vidike, polje in ozračje, pošto in planine, planinski dom in opravilo. Knjiga bo s precizno izčrpnostjo

se v avtonomih na tratičnicah, s katerimi so se v zadnjih dneh vršili poskusi v Sloveniji, je predčerašnjim iz Ljubljane prišel v Karlovac, kjer je sprejel člane komisije, uradnike zagrebške železniške direkcije, ki so se z njim takoj odpravili proti Sušaku, da preizkusijo motorni vagon tudi na progah zagrebške železniške direkcije. Na progi Zagreb-Sušak potrebuje brzovlak šest ur, motorni avtobus pa nekaj nad dve uri. Da se preizkuša kako motorni voz vozi na hudi ovinkih, se bo vršila še poskusna vožnja iz Ogulina proti Splitu, prihodnji petek pa še na progi Zagreb-Varaždin.

• Najstarejši mešanec Sarajeva umri. V soboto je v Sarajevu umrl najstarejši mešanec J. Lakič, star 98 let, ki je zapustil dva sina, dve hčerki, 27 vnukov in 28 pravnukov.

• Naši rojaki v Clevelandu. Za mestne primarne volitve v Clevelandu vlada med tamkajšnjimi Slovenci veliko zanimanje. Za mestne odbornike kandidirajo rojaki Viljem Vidmar, Viljem Königs, Fran Mervar, Jože Križman, Janez Novak in Lojze Zorko. Za predsednika mestnega sodišča kandidira bivši slovenski councilman Ivan Mihelič, za mestnega sodnika pa Fran Lovše. Za councilmane kandidirajo rojaki Fran Mervar, Jože Križman, Ivan Novak in Lojze Zorko.

• Obup finančnega podpredsednika. V nedeljo 8. t. m. je v Sovodnju izvršil samomor 35 letni finančni podpredsednik Ivan Oražen. Vršil je carlinsko službo v bližini državne meje. Ko ga je zvečer po dovršeni službi le ni bilo domov, je šla žena ponj in ga dobila v stražnici mrtvega s prestreljeno glavo. Obupno dejanje je izvršil v duševni zmedenosti, katero je kazal že dalj časa. V zakonu je živel šele nekaj mesecev.

• Obledela obleke barva v različnih barvah in plisira tovarna JOŠ. REICH.

Iz Ljubljane

• Ban ne bo sprejel. G. ban dr. Drago Marušič v četrtek 12. t. m. ne bo sprejel strank, ker bo službeno zadržan.

• O našem Korotanu bosta na sestanku društva »Taborec« v četrtek 12. t. m. ob 20. na realki (Vegova ul.) predavala gg. dr. Julij Fellacher in Fran Uršič. Prijatelji iskreno vabljivi!

• Praški policijci stražniki pridejo v soboto popoldne v Ljubljano. To pot s slovensko pesmijo. Imajo razmeroma močan, dobro soljan, lepo ubran moški zbor, ki priredi po 13. oktobra koncertno turnejo po vseh večjih mestih naše kraljevine. Na sporedu imajo 13 moških zborov, med njimi tudi 3 slovenske in sicer Ipravčovo kantato »Slovenec sem«, Hajdrihovo »Jadransko morje« in Adamičev Zašto Vadozuz os Asijajepixqis qiguz Sojod »Ox« ni v pretežni večini češki: Smetana, Forster, Bendl, Lev, Bednar, Novak, Axman in Malat. V IM. delu koncerta zapoje Dobroničevo obdelavo ponarodele pesmi Zagorski zvonovci. Opozorjamo, da je prodaja vstopnic v knjigarni Glasbene Matice na Kongresnem trgu. Koncert bo v soboto ob 20. v veliki unionski dvorani.

• Umetnostno zgodovinsko društvo priredi danes ob 15. ogled kervice na Rožniku (Jurij Šubic, Metzinger, Potočnik). Sestanek pred tiškovsko graščino. Povabljeni vsi društveni člani in prijatelji umetnosti.

ALI STE TUDI VI PESIMIST?

Postali boste optimisti, če se boste kopali v vodi, ki ste ji dodali znano ISLA KONIFEREN kopalo sol. Ta kopel Vas bo osvežila, ojačila in vam dala novih sil za srečno in uspešno življenje. 247

Ali je treba za spanje moči?

Dogaja se, da so ljudje tako izčrpani, da ne morejo niti zaspati. To je paradoksen primer, ko od samega hrepenenja po odpočitku ni moremo zadobiti počitka. Da prebrodimo takšno abnormalno utrujenost, je treba, da preden ležemo spat, okrepimo organizem ne s težko jedjo, temveč z lahko prebavljivo, krepilno hrano. Tisoči ljudi jemljejo to za svrhu Ovomaltine. To je koncentrirana krepilna hrana iz slada, mleka, jajc in nekaj kakao-a. Kakao je pridjan samo zaradi boljše arome in ne zaradi hranilne vrednosti. Ovomaltine prija odlično, se lahko prebavi in naglo preide v kri.

Ovomaltine se ne sme kuhati, ker se s kuhanjem uničujejo vitamini.

• Na rudarskem koncertu, ki se bo vršil 21. t. m. ob 20. v unionski dvorani in ki bo umetniška atrakcija prvega reda, bodo nastopili trboveljski slavci, pevski zbor »Zvon« iz Trbovelj in pianist Ciril Litar, ki je prav tako trboveljski rojak. Trboveljski slavci so za ta koncert na novo našli dr. Palovčev »Očka moj je delavec«, Grgoševičev »Pastirsko«, Pahorjevo »Pravijo«, Preglovo »Zlato v Biatni vasi« in Adamičev »Lepo poje črni kos«. Vstopnice za koncert, katerega čisti dobiček je namenjen za podporo gladne rudarske dece, so v predprodaji v Matični knjigarni.

• Za prijatelje cvetlic in vrtove se drevi ob 19. v predavalnici mineralnega inštituta na univerzi spet prično predavanja družniške Sadržarske in vrtnarske družbe, ki že več let spadajo med najbolj priljubljene in najboljše obiskane v Ljubljani. Drevi bo predaval ravnatelj mestnih nasadov g. Anton Lap o jesenskem cvetju in bo te lepe cvetlice tudi pokazal, obenem pa opisal, kako jih z uspehom gojimo. Prihodnjo sredo bo g. Lap obširno govoril o krizantemah ter opisal najlepše in najbohotnejše vrste. Razen njega bodo v tej sezoni predavali o cvetličarstvu, zelenjadstvu, sadjarstvu, gnojenju, o zemlji in o življenju rastlin vodja botaničnega inštituta univ. docent dr. Horvatič, referenti banske uprave inženjerji: Flego, Lukman in Sadar, prof. Kapus in že znani strokovnjaki Humeč, Strekelj, Gombač, Rustia, Kasol, dr. Spiller-Muys I. dr., da bodo tudi letošnja predavanja na višku. niti moramo, da k predavanjem ni vstop. Omeniti moramo, da k predavanjem ni vstopnine, predvsem pa so vabljeni člani SVD.

• Otvoritev predstava Delavskega odra. V nedeljo otvori Delavski oder v gledališki dvorani Delavske zbornice novo sezono s premiero Cankarjeve drame »Hlapci«. Za Delavski oder je iz drame »Hlapci« izbral režiser Ferdo Delak najmarkantnejše prizore in jih uredil v novo celoto. Govorni zbor, ki spremlja dejanje večinoma za odrom, je na novo pridejan, vendar pa tako, da ni uporabljena nikjer nobena druga beseda — samo Cankarjeva. Način uprizoritve in ves odskri dekor je novost na našem odru.

• Danes premiera vefilma »Mata Hari« v Elitnem kinu Matic. Po dolgem času smo danes zopet videli Greto Garbo in poleg nje Ramona Novara v vefilumu »Mata Hari«. Film je delo družbe Metro Goldwyn, ki je vložila vanj ogromen kapital samo da je reprezentativnejši in lepši. Dialog je v nemškem jeziku tako da bo publiki ves film tudi v govoru razumljiv. Mata Hari je bila pisalka in vohunka. O njenem delovanju so svetovni listi pisali cele romane. O njeni krivdi pa si ljudje še danes niso na jasnem. Bila je ženska izredne lepote. Njeno slovo od življenja, ko je stala pred puškami, je bila epizoda, ki je izvalila solze ganotja celo vohakom, ki so morali izvršiti smrtno obsodbo nad ubogo žensko. Film je odlično delo režiserja Fitzmauricea. V njem je to-

Zvočni kino Dvor

Telefon 2730

Danes premiera prvega velenatega gangsterskega filma

Radiopatrulja

Borba čikaške policije s tihotapci in gangsterji.

Kot dopolnilo Paramountov zvočni tednik in Micky miška šalogra.

Predstave ob 4., 7. in 9. uri zvečer

LJUDSKE CENE:

2, 4 in 6 Din (balkon 8 Din).

Miko nepozabnih prizorov, da si bo ta in oni film tudi večkrat ogledal. V tej vlogi je Greto Garbo pokazala vso svojo globo. Ko in fino umetnost in znanje. Zaradi velikega zanimanja priporočamo nabavo vstopnic že v predprodaji.

• Nov velenalski film »Naskok« na vrh« na sporedu ZKD. V petek bo predvajala ZKD premiero krasnega alpinskega filma »Naskok na vrh«, ki bo zlasti zanimal naše turiste in plezalce. V njem bomo spoznali slovitega alpinista Frana Schmidta, ki je prvi preplezal strmo in opasno steno Matterhorna. Film je prekrasna revija alpskih lepot Avstrije, Italije in Švice. Dejanje je skrajno napeto. Film se bo predvajal v Elitnem kinu Matic pri običajnih cenah ZKD.

• Danes zadnjikrat film »Ekstaza«. Češki režiser Machaty je umetnik, kar so dokazala vsa njegova dosedanja dela. »Ekstaza« je njegovo najmlajše delo in nedvomno najboljšje delo. Film je bil že pri premieri deležen obilnega zanimanja in zlasti tisti, ki si žele v filmu resnosti, življenjske naravnosti in umetnosti, so bili navdušeni zanj. Danes je film zadnjikrat na sporedu v zvočnem kinu idea, na kar opozarjamo zlasti vse tiste, ki film, na pri premieri v kinu Matic niso videli. Za mladino je film neprimeren.

• Za nogometno prvenstvo se bo odigral tekma med uradnimstvom banske uprave in OUZD v nedeljo na igrišču SK Ilirije. Ker je čisti dobiček namenjen poplavljenecem, toplo priporočamo obidnstru, da poseti prireditel v čim večjem številu.

DAME POZOR!

V. LESJAK

Specijalna trgovina

Selenburgova 3, naznanja cenjenim damam, da za malo odškodnino pobere pentlje na svilnih nogavicah. Po popravilu so zopet cele kot nove.

• Članstvu SK Ilirije. Po daljšem presledku bo uredila SK Ilirija, odnosno njen plesni krožek, letos zopet plesne vaje oziroma šolo za svoje člane in po njih vplejane ogste. Vaje se bodo vršile vsako sredo v zeleni dvorani hotela Uniona pod vodstvom strokovnega plesnega učitelja. Prva vaja bo v sredo 18. t. m. Vabila bodo razposlana prihodnje dni. Ako bi bil kdo pri razpošiljanju vabil pomotoma prezrt, naj reklamira pri plesnem krožku v kavarni Evropl. Vstop v plesno šolo bo dovoljen samo z vabilom. Podrobnosti bomo še objavili.

• JNAD Jadran najviljudnejše vabi na prvo plesno vajo, ki bo v četrtek 12. t. m. v dvorani Trgovskega doma. Igral bo priznani »Romby«. Vodi g. Jenko. Začetek ob 20. Vabila so razposlana. Reklamacije na JNAD Jadran, Tomanova ulica 3, telefon 2974.

• Če ta ni imel smole!... Lojze L. je znan ljubljanski pohajač. Predsinočnim je večerjal v »fovs luknji« pod Gradom. Privoščil si je fižola in pa polente, nato je odšel proti Vidovdanskim cestim, utri pri hiši št. 1 pritično okno in se spazlji v stanovanje stranke K. Odnesele je več različnih predmetov, v vrednosti 350 Din in spet skočil na zemljo. Tam pa mu je zaradi razburjenosti mahoma postalo slabo. Zasukal se mu je želodec. Lojze je nato olajšan odšel v svoje nočno skrivališče s okradena stranka, ki je med tem opazila vlom, je klicala na pomoč policijo. Stražnik je s pomočjo drugih ugotovil, da je izmeček za hišo najbrže tatov. Začele so se poizvedbe za večernimi listi po ljudskih kuhinjah. Dognali so, kdo vse je večerjal fižol in polento in tako so prišli na sled Lojzetu že naslednje jutro, ko je še prav brezskrbno spal. Pri njem so našli tudi vse ukradene predmete in je moral Lojze vlom takoj priznati. Zdej že sedi za zamreženimi okni.

• Neroden obisk v stanovanju. V spalno sobo Franceta J. in Viljema K. v Zgor. nji šiški 36 je vdrl predsinočnim neznan zmlkav in jima odnesel več perila, par hlač, nikeljnasto uro s srebrno veržico, rjavo listnico z nekaj droblja in par rjavih čevljev. Skupna škoda je 500 Din.

• Poškodovanci v bolnišnici. Včeraj popoldne je padel s kostonjevalca drevesa poleg klavnice 12 letni Milan Pavlin, sin šivilje. Zlomil si je desnico. Še hujšo nesrečo je doživel 11 letni posestnikov sinček Franc Selan iz Tak pri škofljici. Padel je na travniku za hišo konja, k je zdivjal, udaril Francka s kopitom v glavo in mu prizadel hudo poškodbo. Levo oko je najbrže izgubljeno. Posestnika Tomaža Kumarja iz Dol je pa predsinočnim na cesti v bližini Morav napadel neznan človek, ga treščil s kolom z vso silo po levici in mu jo zlomil. Kumar se je vrnil v Moravce, kjer je prijavil napad orožnikom, ki so takoj uvedli zasledovanje. Včeraj pa je prišel v ljubljansko bolnišnico.

Tri vprašanja:

Poznate li Tegal tablete?

Ze več kot dvajset let služijo Tegal tablete kot preizkušeno sredstvo, ki deluje proti revmatizmu, protinu, ishiasu, živčnim boleznim in glavobolu!

Zakaj priporočajo Tegal?

Zato, ker so Tegal tablete neškodljive za želodec, srce in ostale organe, kadar se jemljejo v predpisanih količinah.

Kaj so Tegal tablete?

Po mnogobrojnih zdravniških ocenah (jih je preko 6000, med njimi mnogo od priznanih profesorjev, klinik itd.) so Tegal tablete kombinacija kemičnih vrednot in predstavljajo dober preprakt kot rezultat farmako terapevtskih svojstev izrednih komponent.

Registr. br. 17662 od 3. X. 1933. 10982

Iz Celja

• Popravilo ceste Kasaze-Libje. Sreški cestni odbor v Celju je začel na pomorno intervencijo narodnega poslanc g. Ivana Prekorača temeljito popravljati cesto Libje-Kasaze, ki je bila že v takem stanju, da je bil med Kasazami in Libjami skoro vsak promet nemogoč. Prizadejo prebivalstvo iskreno pozdravlja to delo sreskega cestnega odbora.

• Zrtve nesreč in napadov. V ponedeljek je krava na paši napadla 29 letno sluškinjo Amalijo Trupejevo iz Grajeke vasi pri Gomilskem ter ji s rogom hudo poškodovala oko. V hotelu »Evropic« se je polna 19 letna kuhinjska vajenka Antonija Kovarčeva s krompom po desni nogi in dobila hude opekline. Na cesti na Lavi sta dva moška v nedeljo zvečer napadla 31 letnega brezposelnega delavca Ivana Sklambo iz Leva in ga poškodovala po vsem telesu. V nedeljo zvečer je šel 19 letni ključavničarski pomočnik Rudolf Romih na Brezju pri St. Juriju ob južni železnici na skedenj spat. Ko je stopal po lestvi, se je zlomil klin. Romih je padel in si zlomil desno ključnico. Vsi poškodovanci se zdravijo v celjski bolnišnici.

• Kino Union. Danes ob 16.30 in 20.30 zvočna opereta »Pozdravlja in poljublja Vas« Veronika in dve zvočni predgri.

KINO SOKOLSKI DOM

Tel. 33-87

Danes in jutri ob 14.7. in 19. uri Ivan Petrovič in Felix Bressart v filmu »Bressart ve vse«

Ugrabljenje milijonarjevih otrok. Bogat konzul v zvezi z zločinom. Boj med policijo in zločinci.

Pride! Pride!

»MANEVR LJUBEZNIK«

CENE: 10, 8, 6, 5, 4 Din

Iz Maribora

• Za železniško postajališče na Teznu. Pravkar je potokeč 15. dnevi rok, v katerem ni bil vložen proti zgradbi tezenskega železniškega postajališča s strani interesiranih občin noben ugovor. Sedaj morajo potrditi pogoje še banska uprava ter notranje, prometno in finančno ministrstvo. Za skorajšnjo rešitev te zadeve se bodo zavzeli tudi naši narodni poslanci. Nabljalna akcija je doslej že lepo uspela in bi se postajališče že moglo pričeti graditi. Velike zasluge si je pridobil poleg poslanec gg. Krejčija in dr. Pivka tudi sreški načelnik g. Makar. Železniška direkcija bo naprosena, da izroči odboru vse potrebne načrte, zlasti situacijskega, še pred odobritvijo v Beogradu, da se bo mogel pričeti odkopavati svet in navažati gradbeni material. Posebno zahvalo zaslužijo poleg velikodušnih in uvidnih darovalcev tudi agilni nabiralci darov. Upati je, da bo postajališče zgrajeno še pred zimo.

• Ljudska univerza. V soboto bo nastopil v veliki kazinski dvorani sloviti pariski komorni trio (violina: Brunschwig, klavir: Cholé in čelo: Huvelin), ki je sedaj na svetovni turneji. LU iz Studence pa priredi danes ob 15. ogled Franzove tovarne.

• Tujki promet. Pri predstojništvu mariborske policije je bilo v juliju, avgustu in septembru prijavljenih izmed gostov 2799 Jugoslovenov in 1595 čehoslovcev, med slednjimi 974 Avstrijcev, 264 Čehoslovakov, 160 Nemcev, 103 Italijani, 38 Madžarov, 20 Francozov, 13 Angležev, 8 Poljakov, po 5 Američanov in drugih prekomorcev, 3 Rusi in 2 Rumuna.

• Esperantski tečaj se prične v ponedeljek 16. oktobra ob pol 8. v prostorih meščanske šole v Cankarjevi ulici, in nadstopje (vhod Razlagova ulica). Celotna ukovina za trimesečni tečaj je 80 Din. Prijave sprejema g. Kitzler (Schenker & Comp.), Meljska cesta 16.

• Ljudska samopomoč, reg. pom. blagajna v Mariboru, je imela v nedeljo 8. oktobra 1933 svoj 2. izredni občni zbor, na katerem se je sprejel tudi § 17 (Prehodne določbe) novih pravil z znatno znižanimi mesečnimi prispevki.

• Nesreča z orožjem. Včeraj dopoldne se je 30 letnemu orožniku Antonu S. iz Krekove ulice po nesreči sprožil samokres in ga je krogla zadela v levo stran prsi. Nevarno ranjen leži v bolnišnici.

• Poškodbe. V ponedeljek je vrgla neka sirova ženska 9-letno dinarjevo hčerko Zofijo Klinarjevo iz Kamnice tako neusmiljeno ob tla, da si je deklekete zlomilo levico. Neki pes je ugriznil 21-letno viničarko Antonio Kurnikovo iz Rožpola v levo nogo tako močno, da je morala poiskati pomoč v bolnišnici. Predsinočnim je zdržni ulici pri razkladanju vinskih sodov z avtomobila težak sod na nogi novih in j zmečkal stopalo.

Volilni shodi v gornjegrajskem srezu

Narodni poslanec gornjegrajskega sreza g. Rasto Pustoslavšek je sklical za nedeljo volilne shode v glavnih središčih svojega sreza, t. j. v Ljubnem, Gornjem Gradu in na Rečici. Shodi so se vršili ob veliki udeležbi ljudstva iz bližnje in daljne okolice. Potekli so v najlepšem redu in v navdušenju za izvajanje politike narodnega in državnega edinstva na vseh poljih javnega življenja.

Ker je glavno zanimanje prebivalstva tega sreza že dolga leta usmerjeno na pravično rešitev agrarne reforme na posevstvih gornjegrajske graščine, so se vsi shodi vršili ob splošnem zanimanju za to vprašanje. G. poslanec je povabil v svrhu objektivne pojasnitve agrarnega problema g. agrarnega referenta Matka Brnčiča, ki je pred shodom imel povod predavanje o agrarni reformi s posebnim ozirom na gornjegrajski srez. Njegova temeljita izjava, ki so odvisni od navedenih potreb, ker se v poslednjem času, širijo od raznih hujšakcev vse mogoče vesti samo z namenom, da zbegajo ljudstvo in zlomijo njegovo zahtevo po temeljiti in pravični izvedbi agrarne reforme.

Na političnih shodih sta govorila gg. narodni poslanec Pustoslavšek in banovinski svetnik Matija Gorčar. Shoda v Gornjem gradu in Ljubnem je vodil g. dr. Stržal, onega v Rečici pa domači učitelj Anton Kosi. Gosp. Gorčar je informiral zborovalce o delu poslednjega zasedanja banovinskega sveta, ter podčrpal važnost obinskih volitev posebno za gospodarstvo občine. Posebno je opozarjal ljudstvo, naj da svoje zaupanje samo ljudem čistega narodnega značaja, poštenim in v vsakem oziru neomadeževanim dobrim gospodarjem.

Nar. posl. Pustoslavšek je v svojih izjavah podal jasno sliko ogromne borbe za izvedbo agrarne reforme na gornjegrajskem posestvu. Očrtal je zapreke, ki jih je bilo treba premagati, in orisal že dosežene uspehe. Ker pa je zakon samo mrtva črka in sta za njegovo izvedbo potrebni volja in

Staro perilo, novo perilo.. ali vselej čisto je perilo

S.T.J.7-33

odločnost ljudstva, je pozival volilce, naj se strnejo samo okrog onih mož, za katere so prepričani, da bodo tudi glede tega vprašanja neomajano zastopali voljo in interese ljudstva. Ako bi ljudstvo kratkovidno poverilo svoje zaupanje ljudem, ki so odvisni od nasprotnikov izvedbe agrarne reforme ali pa iščejo svojo lastno korist, potem si bo moralo samo pripisati posledice in bo ležalo kakor si je postalo.

Na vseh treh shodih je bila soglasno sprejeta resolucija, ki pravi med drugim:

»Prebivalci gornjegrajskega sreza zahtevajo z vsem poudarkom, da se izvede agrarna reforma na veleposestvu ljubljanske škofije strogo po zakonu do poslednje konsekvence, t. j., da se razlastijo razen obdelovalne zemlje in planin tudi gozdovi do zakonite meje 100 ha, ker je s to izvedbo in z pravično rešitvijo zvezan ne le njih napred ampak celo gospodarski obstoj. Merodajne faktorje pozivajo, da začnejo nemudoma reševati to vprašanje. Pozivajo pa tudi svoje zastopnike, zlasti svojega poslanca, da se zavzame za pravično in popolno izvedbo težko izvojenih zakonskih določb z isto verno in nepostojnostjo, kakor se je boril za ustvaritev te zakonske podlage, ter da v kavi zatre vse mahinacije, ki so naperjene proti izvedbi zakona in ljudskim pravicam. Vse ljudstvo mu bo ostalo čvrsto in zvesto ob strani.«

vsebuje taka sprememba nevarnost inflacije, je dr. Schacht zagotovil, da ima Reichsbank s temi operacijami le namen, vplivati na obrestno mero za dolgoročne kredite na obilicije z namenom, da se pripravi trg za konverzijo obrestne mere rent in drugih papirjev. Taka politika se izvaja tudi v Angliji in v USA. Z novelizacijo zakona dobil Reichsbank pravico nakupovati na trgu poleg menic tudi rentne papirje, ki jih lahko porabi enako kakor menice za kritje obkopa, seveda pa le onega dela obkopa, ki gre preko zlatega in deviznega kritja. Z drugo spremembo se ukine določba, po kateri pripada polovica članov upravnega odbora Reichsbanka izmožcem (po en član Angležem, Francozom, Italijanom, Belgijcem, Američanom, Nizozemcem in Švicarjem). Ta določba se ima ukiniti v smislu lausanskega dogovora o končni ureditvi reparacij, glede katerega pa še ni prišlo do ratifikacije. Tako bodo v bodoče v upravi banke samo nemški člani.

— Podražitev sladkorja. Zaradi ponovnega povišanja cen od strani tvornic, je zagrebško Društvo trgovcev z živili in z mesnim blagom sklenilo povišati cene v nadrobni prodaji, in sicer za kristalni sladkor na 14 Din, za sladkor v kockah in v prahu pa na 16 Din za kg. Odgovornost za to povišanje odraščajo na tvornice.

— Znatno izvoz svežih sliv. Kakor poročajo iz Beograda, se je letos izvoz svežih sliv ugodno razvijal, čeprav Nemčija naših sliv ni uvažala. Vsega je bilo izvozeno okrog 4300 vagonov svežih sliv, od tega 2500 vagonov v Češkoslovaško, precej pa tudi v Poljsko in Avstrijo. Izvozna sezona za slive je sedaj pri kraju in se izvažajo le še manjše partije iz gorskih krajev.

— Boljši izgledi za stabilizacijo dolarja in funta. Newyorški dopisnik lista »Agence Economique et Financiere« poroča, da je vlada USA po vseh, izvirajočih iz visokih washingtonskih uradnih krogov, pripravljena proučiti vsak predlog o stabilizaciji funta in dolarja, ki bi ga britanska vlada predložila v zvezi s pogajanjimi o ureditvi vojnih dolgov. Dopisnik dodaja, da bi USA, če bi se Angleži odločili obdržati finta funta na sedanjih zlatih vrednostih, skušala ustali dolar na višini 60% njegove prejšnje vrednosti.

Hmelj

— Zalec, 10. oktobra. Prijaznejše razpoloženje. Pri nekoliko živahnem povpraševanju je bilo sklenjenih več kupov po nespremenjenih cenah od 65 do 70 Din za kg. Prodanih je bilo nekaj slotov dobrega blaga. Cenijo, da je do danes prodanega že 75 odstotkov vsega pridelka in upajo, da bo tudi zadnja četrtina prodana po ugodnih cenah.

— Dovož hmelja v Nürnberg. Kakor poroča »Kölnische Zeitung«, je značilno dovoz hmelja na nürnbergski trg v septembru, to je v prvem mesecu letošnje sezone, vsega 25.229 starih stotov (lani 39.192). Vrh tega so prišli iz inozemstva 4204 stoti (lani v septembru 2355), od tega iz Jugoslavije 2568 stotov; od tega je bilo 830 stotov (lani 555) zopet v inozemstvo.

Borze

10. oktobra. Na ljubljanski borzi sta danes devizi New York in London za malenkost popustili. Avstrijski šiling se je v privatnem kliringu trgoval nespremenjeno po 8,75 (v Zagrebu po 8,57, v Beogradu po 8,57 in 8,58). Grški boni so bili v Beogradu zaključeni po 39,50.

Na zagrebškem efektivnem tržišču se je Vojsna škoda trgovala kakor včeraj za kase po 243, za december pa po 245. Zaključek je bil zabeležen samo še v delnicah Priv. agrarne banke po 225.

Devise

Ljubljana. Amsterdam 2306.51 — 2307.87, Berlin 1359.58 — 1370.38, Bruselj 796.63 do 800.57, Curih 1108.35 — 1113.85, London 176.42-178.02, New York 3741.61-3769.87, Pariz 223.88-225.00, Praga 169.79-170.65, Trst 299.68-302.08 (premijsa 28.5%), Avstrijski šiling v privatnem kliringu 8.75.

Curih. Pariz 20.198, Lond. 15.91, New York 338.50, Brus. 71.90, Mil. 27.08, Madrid 43.125, Amsterdam 208.10, Berlin 122.85, Dunaj 56.75, Stockholm 82, Oslo 80, København 71, Praga 15.32, Varšava 57.70, Bukarešta 3.

Dunaj. (Tečaj v priv. kliringu.) Beograd 11.60, London 28.12, Milan 47.72, New York 565.32, Pariz 35.58, Praga 25.62, Curih 176.12, 100 S v zlatu 128 S pap.

Effekti

Ljubljana. Vojsna škoda 243 — 244, 7% investicijsko 51 — 53, 7% Blair 29 — 30,50, 8% Blair 31 — 33, 7% Drž. hipotekarna banka 39 — 43, 6% begliške 36 — 38, 4% agrarne 27 — 29.

Zagreb. Državne vrednote: Vojsna škoda 243 — 244, za december 245 — 246, 7% investicijsko 51.50 — 53, 4% agrarne 27.50 do 29, 7% Blair 29.25 — 30.50, 6% begliške 36 — 38; bančne vrednote: Priv. agrarna banka 226 — 228; industrijske vrednote: Sečerna Osijek 140 — 170, Trbovlje 60 — 100.

Beograd. Vojsna škoda 245. 243.50 zaklj., za december 243.50 — 245.50, 7% investicijsko 52.50 zaklj., 6% begliške 37.55, 36.80 zaklj., 8% Blair 32.50 bl., 7% Blair 30 bl., Narodna banka 3600 den., Priv. agrarna banka 228, 227.50 zaklj.

Dunaj. Državne železnice 15.20, Trbovljska 11.25, Alpine-Montan 9.30.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 10. oktobra. Začetni tečaji: Pšenica: za december 85.50, za maj 89.50; koruza: za december 43, za maj 50; riž: za december 61.50, za maj 71.25.

+ Winnipeg, 10. oktobra. Začetni tečaji: Pšenica: za oktober 60.25, za marec 65.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 10. oktobra. Začetni tečaji: Pšenica: za oktober 60.25, za marec 65.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 10. oktobra. Začetni tečaji: Pšenica: za oktober 60.25, za marec 65.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 10. oktobra. Začetni tečaji: Pšenica: za oktober 60.25, za marec 65.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 10. oktobra. Začetni tečaji: Pšenica: za oktober 60.25, za marec 65.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 10. oktobra. Začetni tečaji: Pšenica: za oktober 60.25, za marec 65.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 10. oktobra. Začetni tečaji: Pšenica: za oktober 60.25, za marec 65.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 10. oktobra. Začetni tečaji: Pšenica: za oktober 60.25, za marec 65.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 10. oktobra. Začetni tečaji: Pšenica: za oktober 60.25, za marec 65.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 10. oktobra. Začetni tečaji: Pšenica: za oktober 60.25, za marec 65.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 10. oktobra. Začetni tečaji: Pšenica: za oktober 60.25, za marec 65.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 10. oktobra. Začetni tečaji: Pšenica: za oktober 60.25, za marec 65.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 10. oktobra. Začetni tečaji: Pšenica: za oktober 60.25, za marec 65.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 10. oktobra. Začetni tečaji: Pšenica: za oktober 60.25, za marec 65.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 10. oktobra. Začetni tečaji: Pšenica: za oktober 60.25, za marec 65.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 10. oktobra. Začetni tečaji: Pšenica: za oktober 60.25, za marec 65.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 10. oktobra. Začetni tečaji: Pšenica: za oktober 60.25, za marec 65.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 10. oktobra. Začetni tečaji: Pšenica: za oktober 60.25, za marec 65.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 10. oktobra. Začetni tečaji: Pšenica: za oktober 60.25, za marec 65.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 10. oktobra. Začetni tečaji: Pšenica: za oktober 60.25, za marec 65.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 10. oktobra. Začetni tečaji: Pšenica: za oktober 60.25, za marec 65.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 10. oktobra. Začetni tečaji: Pšenica: za oktober 60.25, za marec 65.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 10. oktobra. Začetni tečaji: Pšenica: za oktober 60.25, za marec 65.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 10. oktobra. Začetni tečaji: Pšenica: za oktober 60.25, za marec 65.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 10. oktobra. Začetni tečaji: Pšenica: za oktober 60.25, za marec 65.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 10. oktobra. Začetni tečaji: Pšenica: za oktober 60.25, za marec 65.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 10. oktobra. Začetni tečaji: Pšenica: za oktober 60.25, za marec 65.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 10. oktobra. Začetni tečaji: Pšenica: za oktober 60.25, za marec 65.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 10. oktobra. Začetni tečaji: Pšenica: za oktober 60.25, za marec 65.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 10. oktobra. Začetni tečaji: Pšenica: za oktober 60.25, za marec 65.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 10. oktobra. Začetni tečaji: Pšenica: za oktober 60.25, za marec 65.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 10. oktobra. Začetni tečaji: Pšenica: za oktober 60.25, za marec 65.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 10. oktobra. Začetni tečaji: Pšenica: za oktober 60.25, za marec 65.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 10. oktobra. Začetni tečaji: Pšenica: za oktober 60.25, za marec 65.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 10. oktobra. Začetni tečaji: Pšenica: za oktober 60.25, za marec 65.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 10. oktobra. Začetni tečaji: Pšenica: za oktober 60.25, za marec 65.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 10. oktobra. Začetni tečaji: Pšenica: za oktober 60.25, za marec 65.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 10. oktobra. Začetni tečaji: Pšenica: za oktober 60.25, za marec 65.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 10. oktobra. Začetni tečaji: Pšenica: za oktober 60.25, za marec 65.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 10. oktobra. Začetni tečaji: Pšenica: za oktober 60.25, za marec 65.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 10. oktobra. Začetni tečaji: Pšenica: za oktober 60.25, za marec 65.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 10. oktobra. Začetni tečaji: Pšenica: za oktober 60.25, za marec 65.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 10. oktobra. Začetni tečaji: Pšenica: za oktober 60.25, za marec 65.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 10. oktobra. Začetni tečaji: Pšenica: za oktober 60.25, za marec 65.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 10. oktobra. Začetni tečaji: Pšenica: za oktober 60.25, za marec 65.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 10. oktobra. Začetni tečaji: Pšenica: za oktober 60.25, za marec 65.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 10. oktobra. Začetni tečaji: Pšenica: za oktober 60.25, za marec 65.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 10. oktobra. Začetni tečaji: Pšenica: za oktober 60.25, za marec 65.

Blagovna tržišča

Iz življenja in sveta

Obsevanje

škoduje potomstvu? Problem mutacij

Nevarnosti röntgeniziranja

Nemška družba za znanost o podedovanju je imela v Göttingenu svoj letni občni zbor, na katerem je sprejela med drugim svarilo pred uporabo Röntgenovih žarkov za obsevanje spodnjega telesa in to bodisi v zdravilne namene ali samo diagnostične. Takšno obsevanje prinaša baže potomstvu lahko neizmerno škodo.

Ta resolucija je izzvala v Nemčiji pa tudi drugod srdite napade s strani ginekologov in röntgenologov, ki očita družbi, da ustvarja s premalo premišljenimi in preizkušeni trditvami v javnosti nerazpoloženje proti uporabi Röntgenovih žarkov, ki so dokazali že v milijonih primerov, da morejo pomagati trpečemu človeštvu. Ta spor med teoretično znanostjo o podedovanju in praktično zdravilno znanostjo se vleče že nekaj časa, kajti že lansko leto je omenjena družba sprejela slično resolucijo. Tedaj so imeli ginekologi celo kongres, na katerem so pozvali družbo po vseh pravih in z vso odločnostjo, naj prekliče to resolucijo. Rezultat je bil, kakor vidimo, ta, da je družba letos svojo resolucijo ponovila, dasi v nekoliko milejši obliki, ki pravi, da »morejo Röntgenovi žarki po dosedanjih eksperimentalnih raziskovanjih prav lahko povzročiti dedne okvare.«

Kakšna pa so ta dosedanja eksperimentalna raziskovanja? Na to odgovarjajo praktiki, da so jih znanstveniki podedovanja izvršili samo na neki vrsti sadnih muh. Muhe se pod vplivom Röntgenovih žarkov sicer ne spremeni, pač pa so opazovali neko dejansko nastopanje novih dednih znakov na njihovem potomstvu, tako zване mutacije. Te mutacije, ki jih razlagajo kot

posledico še neznanih pregrupacij v jedru kličnih stanic, nastopajo sicer tudi brez uporabe Röntgenovih žarkov, dasi je treba priznati, da so po tej uporabi številnejše. Toda priznati je treba po drugi strani tudi to, da se pojavijo z mutacijo lahko prav tako dobre kakor slabe spremembe dednih lastnosti in moderna razvojna znanost trdi celo, da bi se brez takšnih nenadnih in v naprej nedolodljivih sprememb življenje nikoli ne razvilo v višjo stopnjo, n. pr. človeštvo iz neke nižje stopnje človeškega in opitnega rodu. Tudi bodoči človek in polk se bo mogel razviti samo s pomočjo mutacij in v tem oziru bi uporaba Röntgenovih žarkov, če že ima kakšen vpliv na človeško potomstvo, nastop »človeka in polk« prej pospešila nego zadržala.

To pa je baš tisto vprašanje: da-li ima obsevanje kakšen vpliv na človeško potomstvo, da-li so njegovi učinki na človeka v tem oziru enaki učinkom na — muhe! Za to pa nimamo še nobenih dokazov, teoretični svojih poskusov niso izvršili na ljudeh (niti celo na sesalcih) in samo generalizirajo neka opazovanja, ki so jih napravili z muhami. Ne morejo podati nobenega dokaza, da je bilo kdaj kakšno človeško potomstvo zaradi obsevanja z Röntgenovimi žarki slabše ali drugačno, nego bi moralo biti. Če pa takšnih dokazov nimajo, pravijo pristaši obsevanja, nimajo tudi pravice, da bi obsevanje na takšen način odklanjali in delali zmedo med ljudmi.

To stališče praktikov je videti res nekaj bolj stvarno in zato bo zanimivo opazovati, kako se bo ta spor zaključil.

Kulturne vesti iz Nemčije

Pesnikunstvo »Iz enega lonca«

Vsako prvo nedeljo v mesecu imajo pod sedanjim režimom v Nemčiji ceneno kosilo »iz enega lonca«. Očividno ta reč navdušuje tudi muze, kajti ena izmed teh devic se je oglasila pri nekem Frakunu, ki je napisal za »Deutsche Allgemeine Zeitung« sledeče vrste:

Kdor na kozlička s skledo leče poglede zasmehljive meče pozabil je na vojno bedo, ki je imela prazno skledo.

Premalo umetnosti...

Nemške državne oblasti so zabranile predvajanje filma, ki prikazuje življenje Horsta Wessela. Motivacija: film ima premalo umetniških kvalit. Horst Wessel jih je namreč imel dovolj...

»Čiščenje« knjigarn.

Na običnem zboru Zveze nemških ljudskih knjižničarjev v Hanovru je izjavil dr. Wolfgang Hermann, da ima v Nemčiji bodočnost samo »junaška knjiga«, takozvano lepo slovo pa se mora poriniti v drugo vrsto.

Kašljanje

Bolezni dihal prav čisto spremlja kašelj, ki v nekaterih okoliščinah lahko zelo pospeši bolezn. Vsekarer je običajno zelo mučen. Zato je dostikrat potrebno zatirati kašelj sam na sebi, kot simptom. To je tem lažje, ker ne zahteva nobenih izdatkov, samo nekaj vaje. Premnogi ljudje namreč ne vedo, da je odprava kašlja običajno samo stvar vaje.

Kašljanje nastane tako, da se goltanec zrakotesno zapre in potem eksplozivno odpre, pri čemer uide iz dihal zrak, ki je bil zaprt pod višjim tlakom. Zato se da kašelj preprečiti na dva načina, prvi tako, da goltanec preprečimo, da se zapre, drugi, če se je že zaprl, da mu za nekaj časa preprečimo odprtje.

Če je dražljaj za kašljanje majhen, zadostuje običajno, da izgovorimo brezglasen priponnik, n. pr. »s«, ker se pri tem goltanec odpre. V ta namen bi lahko tudi hitro zaporedoma in kratko dihal. Tretji način zadrževanja kašlja izvajamo čisto nehoti sami, n. pr. v gledališču. Pri tem pustimo, da se goltanec sicer zapre, a mu ne damo odpreti se, pri čemer prevzamemo funkcijo stiskanja. Goltanec ostane namreč zaprt, če se vrši na njegov zapor močan zračni pritisk. Če manjka vsaka volja do zadržanja kašlja, se seveda le malo ljudi spomni na to sredstvo, ki je preprosto in učinkovito. Posebno pa bi se ga morali vaditi tisti bolniki, ki jim kašljanje šele prav daje občutiti bolezen in ki jo čisto poslabša, če ni, kakor v mnogih primerih tuberkuloze, naravnost smrtonosno.

Jesenska čepica

Iz rjavega blaga z originalno garnituro

DOBRO JE, ČE VEŠ...

da so neznani zlikovci polili Briandov spomenik v Treperdeju s katroanom; da je strokovna zveza delavcev v Ameriki do konca letošnjega septembra preskela delo 3 milijonov brezposelnih; da so na neki svatbi v Indiji pokali 22 gostov;

da so v Chicagu policijske oblasti odkrile zločinsko centralo, ki je imela podružnice v vseh večjih ameriških mestih; da so te dni otvorili v Grenoblu Stendhalov muzej, kjer si tuje lahko ogleda ropike in druge relikvije pisatelja romana »Rdeče in črne«;

da je na Čehoslovaškem nad 3000 stavcev brez dela in da je vsak tretji tipograf brezposeln; da je v Teheranu sklenil svoje življenje v ječi bivši dvorni minister perzijskega šaha princ Timurtas, ker se je dal podkupiti nekim prošnjikom;

da je občina Trutnov na Češkem sklenila zgraditi krematorij, ki bo stal 1 milijon 300.000 Kč. K stroškom bo prispevala tudi država;

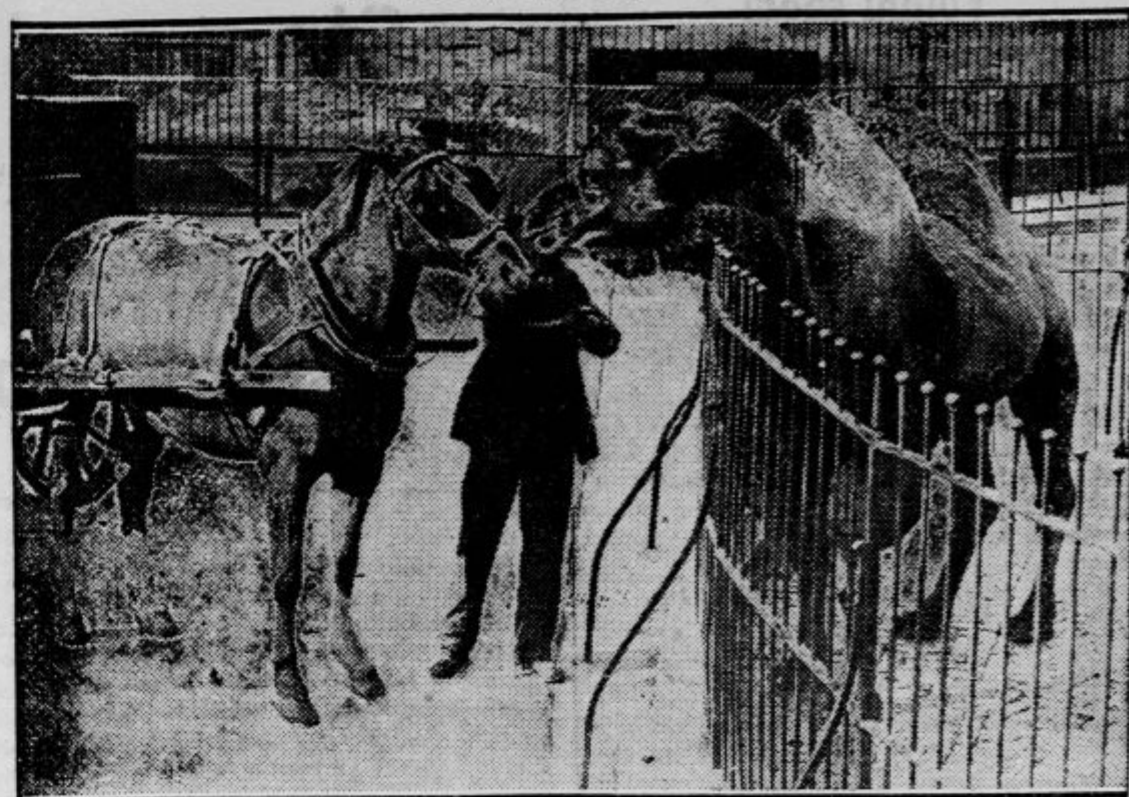
da je zagrozilo 900 brezposelnih žensk v kanadskem Vancouverju vladi, da bodo nage demonstrirale po ulicah, če jim takoj ne preskrbi delo;

da je dosegel italijanski polkovnik Cassinelli s svojim hidroplanom »Machi C 725« mednarodni rekord v brzini, namreč 629,37 povprečnih km na uro ali 175 mm v sekundi;

da so čl. policijske oblasti prijelo brnškega bankirja Franca Mačka zaradi nepoštenih manipulacij z loterijskimi srečkami, s katerimi je oškodoval ljudi za 3 milijone Kč.

čitajte tedensko revijo ŽIVLJENJE IN SVET

Kamela poljubila konja

Konj, ki ga vidimo na sliki, pripelje vsak dan živež za živali v pariškem zooškem vrtu. Vse živali ga imajo radi, kamela ga celo večkrat »poljubi«

Spor za ptičji gnoj

Napetost med Japonsko in Francijo zaradi otokov v Kitajskem morju

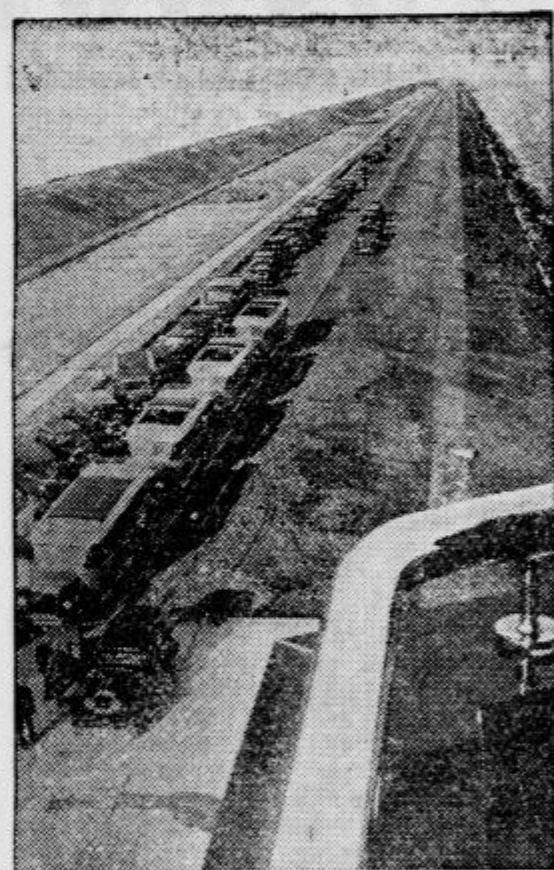
Letošnjo pomlad so Francozi, kakor znano, anektirali skupino otokov v Kitajskem morju, ki so bili dotlej brez gospodarskega. Sele v tistem hipu so se spomnili Japonci, da bi moralo biti otočje njihovo, ker je zanje velike strateške važnosti in bi imeli tudi veliko gospodarsko korist od njega s tem, da bi izkoriščali ogromno bogastvo rib v njegovih vodah in ptičje gnoj na njegovih čerch. Poleg tega podpirajo svoje zahteve z dejstvom, da je neka japonska družba že l. 1917. dobila v Tokiju pravico, da pobira ptičji gnoj (gvan) na tem otočju. Temu nasproti ugotavlja Francija, da Japonska kot država otočja ni tedaj anektirala zase in da to ne pomeni še nič, če je imela neka njena družba nekakšne gospodarske pravice na otočju, ki so v ostalem med tem same od sebe ugasnile — ker se je ta družba razšla. Japonci pa nočejo upoštevati formalnih pravic Francozov in grozijo, da bodo posegli, če ne pride drugače, tudi po »energičnih ukrepih«. Francozi na te grožnje enostavno — molčijo.

Med tem je poslal znani tokijski dnevnik »Niki-Niči«, ki dela najhujšo propagando za zasedbo otočja po Japonski in pravi, da pomeni to za Azijo toliko, kolikor — Balkan za Evropo (Japonci si predstavljajo Balkan menda kot niz koralnih čerch), celo ekspedicijski pod vodstvom svojega poročevalca Mijošija, da pogleda, v kakšnem stanju so sporni otoki. Mijoši je moral potovati s svojimi ljudmi 1500 km daleč po morju, da je dospel do otočja. Tam je našel za francoskimi »osvajalci« le malo sledov, prav za prav samo raztrgano trikoloro in betonski stebrič z napisom, da je

topničarka »Alerte« 10. aprila 1933. zasedla te otoke v imenu Francije. Le s trdom je pregovoril Mijoši svoje ljudi, kakor sam piše, da niso strgali ostanke trikolore s droga in razbili stebriča.

Ljudi je na otokih zelo malo. Našli so le nekoliko kitajskih ribičev, ki so pripovedovali, da so bili že tam, ko so prispeli Francozi. Razvaline nekaterih primitivnih stanovanjskih in skladiščnih barak ter majhne pristanišča govore o delovanju japonske družbe za pridobivanje gvana, ki je morala svoje delo ustaviti, ker se ni izplačalo. Vse te naprave so po vsej priliki uničili gusarji. Na glavnem otoku je cel pragod papaj, palm in podivjanih krompirjevih rastlin, na golih koralnih čerch pa gnezdi-jo velikanski tropi ptic. Njih gnezda dobesedno pokrivajo tla in tu nastaja njih znameniti gvan, ki bo dal še kaj opravka japonskim in francoskim diplomatom.

Avtomobilska cesta na Zuiderskem morju

Cez nasip na Zuiderskem morju so zgradili Holanci krasno avtomobilsko cesto, ki se jo stoprav izročili javnemu prometu

ANEKDOTA

Rihard Wagner je nekoč, ko je bil na višku svoje glave, obiskal Dumaj. Rajhovski Nemci so tedaj sklenili prirediti mu serenade, ki pa je bila prav za prav mišljena kot protest proti germanofobski politiki grofa Beusta. Zato je poslanik Beust povabil Wagnerja k sebi ter sklenil napeti vse sile, da odstrani Wagnerja z Dumaja, preden pride do neprijetne demonstracije proti njemu.

Povabil je torej Wagnerja na dner ter ga sprejel z veliko gostoljubnostjo. Po dnevu sta šla z Wagnerjem v sobo, kjer je Beust razgrnil pred skladateljem album s pismi vplivnih mož. Pomolil jih je Wagnerju z besedami: »Kaj bi dejal vaš visoki prijatelj, bavarski kralj, če bi dumajski listi priobčili povodom vam na čast pripravljajoče serenade tale dokument?«

Wagnerju je držal pod nos listino, s katero je Wagner l. 1848. podžigal razgrete mlade glave v Drazdanah, naj zažogro grad saškega kralja. Wagnerja je to silno oplasil in naslednji dan je odpotoval v Bayreuth, pri čem je čakal na manifestacijo svojih privržencev na Dumaju.

VSAK DAN ENA

»Prosim, ostrizite me in obrijte, toda urno, da še vjamem svoj vlak!«

Kam letijo štokrlje

Blizu Konstanc ob Črnem morju so uje-li mlado štokrljo, ki se je bila ponesrečila na svojem potovanju proti jugu. Žival je imela obroček z napisom »Ptič Rossitten, nujno nazaj« ter dve številki za kontrolo rossittenske postaje. Štokrljo so poslali v Rossitten, kjer so ugotovili, da gre za poskusno štokrljo, ki so jo bili izpustili iz opazovalnice za ptiče v Rossitten letos 12. septembra potem, ko so že odletele praste štokrlje svoje pot. Ujeta štokrlja pravi, da so prišle ptice, ki so se bile izlegle v ujetništvu, v izvršni telesi konstituciji do Črnega morja, kamor so dospole v izredno kratkem času. Letele so isto pot kakor stare štokrlje, čeprav niso vedele zanjo. Pokazal jim jo je nagon.

Premrzle kopeli

Metoda, po kateri počasi znižujemo temperaturo kadne kopeli, dokler ne dosežemo po nekoliko tednih ali mesecih najnižje, še znosne temperature, ni prav za prav nobena utrjevalna metoda. Mrzla kopel sama na sebi telesa ne okrepi in utrdi. Utrjevanje zahteva brezposojno nekih toplotnih kontrastov, med temperaturo vode in n. pr. sledečim odrgnjenjem telesa mora biti neka razlika. Ta razlika nikakor ni potrebna, da bila bogle kako velika; zadostuje že razlika nekoliko stopinj, da povzroči reakcijo, ki je potrebna za utrjevanje telesa.

Družinska drama v Hollywoodu

Iz New Yorka poročajo, da si je v duševni depresiji skušala končati življenje ločenka znanega ameriškega filmskega proizvajatelja O'Briena, ki je dosegel s svojim zadnjim traktom »King Kong« svetovni uspeh. V svoji vili v Santi Monici je ločenka najprej ustrelila svoja dva sina v starosti 13 in 14 let, nato pa je hotela izvršiti samomor, kakor pravijo, iz strahu pred boleznijo in smrtjo in v bojazni, da ne bi imela njena otroka po njeni smrti dovolj sredstev za preživljanje dokler se ne postavita na svoje noge.

57 let ječe za umor na zahtevo

Ženin zadavil svojo nevesto

Sodišče v Londonu je te dni izreklo neobičajno razsodbo v zelo nenavadnem procesu. Zaradi zahtevanega umora svoje neveste 17 letne Grace Newingove, se je moral zagovarjati pred sodiščem njen zaročenec James Kirby, ki je zdaj v 26. letu.

Pred nekaj meseci se je vrnila mati obtoženca ob 11. uri zvečer domov. Našla je sina v kuhinji, kjer ji je dejal: »Mati, ja-

Nove kotalke

Namestu koles imajo te kotalke kroglice

Krst »Kondorja«

Ameriški admiral Byrd krščuje svoje letalo »Kondor«, ki ga je priključil svoji odpravi na južni tečaj

Bogu je pisala

Na osrednjem poštmem uradu v Budimpešti so te dni odprli pismo, ki je bilo naslovljeno na Boga v nebesih. Uradniki, ki so pismo prečitali, so se mogli prepričati, da je oddala pismo na pošto neka osemljetna deklica, hči siromašne vdove, ki je prosila Boga, naj pošlje njeni materi podporo, da bosta mogli živeti. Ko so uradniki izvedeli za vsebino pisma, so priredili zbirko, ki je vrgla toliko, da bosta mati in hči imeli priboljšek vsaj za nekaj časa.

Po 100 letih — novi zobje

V ameriški naselbini Devidas Nizampuria živi neka 102 leti stara Indijanka, ki je pred dobrih desetimi leti izgubila svoj zadnji zob. Po stotem letu pa so ji začeli rasti novi zobje in ima danes skoro popolno zobovje. Zaradi tega se je podala k stari Indijanki posebna študijska komisija angleških zdravnikov, ki jih ta reč tako zanima, da jo hočejo proučiti iz najverodostojnejšega vira.

viti se moram policiji. Umoril sem Grace, ki me je prosila, naj to storim.« Mati je menila, da se je sinu

zmešalo v glavi

in je sama telefonirala po stražnike. Toda na policijskem komisariatu so se na žalost uverili, da govori mladi moški resnico. Zločina se ni izmislil, kakor je domnevala njegova mati, ampak ga je resnično izvršil. Detektivi so našli njegovo nevesto mrtvo na zofi, kjer jo je

ženin zadavil.

Vrv, ki jo je bil zadržal žrtvi okrog vratu, je še visela na njej.

Pred sodiščem je James Kirby izpovedal, da je Grace šestkratkrat zahtevala od njega, naj jo usmrti. Življenje ji je presedalo. Od njega ni ničesar pričakovala, zato ni videla drugega izhoda kakor smrt. In ker ni imela v nikogar toliko zaupanja kakor v svojega zaročenca, je niemu naložila težko odgovorno dejanje. Moral ji je obljubiti, da bo ugodil njeni prošnji in zahtevi, kateri se končno ni mogel več ustavljati. Zagovornik Jamesa Kirbyja je privedel pred sodnike

priče, ki so navedbe potrdile.

Sodni dvor se seveda ni mogel dovolj naučiti temu. Končno je sprejel dokaze prič kot verjetne, kljub temu pa je izbral za morilca hudo kazen. Obsodil ga je namreč na

75 let robije.

V komentarju razsodbe so sodniki izjavili, da so podatki obtoženca jako zanimivi s psihološkega stališča, da pa jih ne morejo upoštevati pri juridičnih presoji dogodka, zaradi česar so tudi določili za morilca tako trdo pokoro.

SPORT

Banovina : OUZD

Tekma v prid poplavljencom na igrišču SK Ilirije

V nedeljo se spoprimeta na igrišču Ilirije moštvi banske uprave in OUZD. Tekma je nekako prvenstvena, značaja in se eno kakor drugo moštvo resno pripravlja, da doseže prvenstvo in si pridobi obenem lepo darilo, ki je namenjeno zmagovalcu. V obeh moštvih igrajo igralci, ki jih redno srečujemo na prvostopenjskih tekmah naših vodilnih klubov in se zaradi tega pričakuje ostra in lepa tekma. V moštvu banovine bodo nastopili naši znani igralci: Starec, Slamič, Vrhovnik, Čurda, Domicelj, Kermayner, Anžlovar, Stepančič.

Njim nasproti pa bodo stala tudi slavna imena Belak, dr. Tavčar, Rogáč, Sömer, Plut, Splih in drugi.

Definitivna postava moštva nam še ni znana, ker vodstvi skrbno prikrivata imena svojih asov. Številne stave in prerokbe dajejo prednost banovini, vendar smo pa mnenja, da sta moštvi izenačeni in da nedelja odločilo, katero moštvo je boljše.

Ker je čisti dobiček namenjen v prid poplavljencom, naprosamo občinstvo, da pridno sega po vstopnicah, ki so v predprodaji po 2, 5 in 8 din v Zvezni knjižarni.

Razpis

medklubskih, dirkalniških kolesarskih in motociklističnih dirk v nedeljo 15. t. m. ob 14. na dirkališču Hermosa

Sporod se prične s pozdravnim krogom vseh udeležencev dirkačev.

Glavna dirka: Startajo vsaka zase tri skupine po štiri dirkači. Vsaka skupina vozi tri kroge, pri čemer zadnji dirkač odpade. Nato vozijo vsi drugoplasiranci zopet tri kroge, kjer se plasirata prvi in drugi, a zadnji odpade. Prav tako vozijo vsi tretjeplasiranci, od katerih se plasira prvi, drugi in tretji pa odpadeta. Vsi prvoplasiranci začeti tih treh krogov vozijo tudi tri kroge, nakar vozijo tri kroge še ostali trije. Oba prva obeh skupin se v končnih treh krogih borita za prvo in drugo mesto, oba druga za tretje in četrto mesto, oba tretja pa za peto in šesto mesto. — Nagrade: 1. pokal, 2. in 3. darila, ostali trije kolajne.

Dirka kolesarjev, ki na dirkališču še niso dobili prvih nagrad: (5 krogov). V službu številnih prijav se vozi v dveh skupinah. — Nagrade: 1. diploma, 2. in 3. kolajne.

Izločevalna dirka: Pri vsakem prevozu cilja odpade zadnji dirkač ter se tako ponavlja vse dotlej, dokler ne ostanejo v dirki le še štiri dirkači, ki se prevozi v »mrtvi« krog, bore za končno klasifikacijo. — Nagrade: 1. in 2. darilo, 3. in 4. kolajne.

Dirke kolesark (dame), (3 krogi): Pravico starta ima vsaka kolesarka s poljubnim kolesom (moškim ali ženskim). Nagrade: 1. in 2. in 3. darila.

Dirka združena s peštekom (4 krogi): Prva dva kroga tečejo konkurentje peš (kolesa pustilo ježati na startu) ostala dva kroga pa prevozi na kolesih. Nagrade: 1. darilo, 2. in 3. kolajne.

»Handicap« dirka: (10 krogov). K tej dirki prijavljene dirkače razporedi vodstvo dirk po sposobnosti tako, da ima najslabšeji nekako tri četrtine kroga v dobro pred najboljšim. Nagrade: 1. in 2. darilo, 3., 4. in 5. kolajne.

Dirka pomožnih motorjev do 250 ccm. (15 krogov). Nagrade: 1. darilo, 2. in 3. kolajne.

Dirka z motornim vodstvom: (20 krogov). Nagrade: 1. in 2. darilo, 3. in 4. kolajne. Motoristi kolajne.

Tolazilna dirka: (5 krogov). Startajo vsi dirkači, ki v predhodnih tekmah niso zasledili nobenega klasifikacijskega mesta. Nagrade: 1. darilo, 2. in 3. kolajne.

Prehodni pokal g. župana mesta Ljubljane preide v prehodno last onega kluba, h kateremu pripadajo dirkači, ki so dosegli v vseh tekmah (razen točke 4.) najboljšo skupno klasifikacijo, in sicer ima prvo mesto 5, drugo 4, tretje 3, četrto 2 in peto 1 točko. V končno (t. j. trajno) last pa preide pokal, ako si ga isti klub pripravi dvakrat zaporedoma ali trikrat v presledkih.

Službeno iz LNP

(Seja k. o. dne 5. oktobra)

Navzoči gg. dr. Köstl, Logar, Tomšič, dr. Dougan, dr. Dolenc, Budik, Šetina R.; upravičeno odsoten g. Galof.

Zavrne se prošnja igralca Ježa Franca, Reka, za znanje kazni kot neutemeljena. Prijava Mure glede izključitve igralca Totha Josipa, Varge Mirka in Dora Rikarda se odpošlje JNS v potrditev. Panonija (Murska Sobota) se preda u. o. LNP zaradi nastopa z neverificiranimi igralci v javni tekmi proti SK Jelačić-Varaždin dne 6. 8. t. l. Kaznuje se igralce Lipovšek Ferdo, Sloga, Ljubljana, zaradi prestopkov po §§ 24 in 25 kazenskega pravilnika z uporabo § 7 kazenskega pravilnika s štirimesečno zabranjo igre; suspenz se mu šteje v kazni. Poziva se g. Dekleva, Ilirija, na prihodnjo sejo v svrhu zasljanja. Izključitev igralca Nikolica L., Jugoslavija, Celje, v tekmi Jugoslavija : Šoštanj dne 17. 9. t. l. se zabeleži. MO Celje se naproša, naj sporoči tekom osmih dni ime in priimek igralca Šoštanj, ki je bil izključen 17. 9. t. l. ob priliki tekme Jugoslavija : Šoštanj. Izključitev igralca Doberleta Mija, Ilirija, v tekmi Ilirija : Laško dne 27. 8. t. l. se zabeleži. Izključitev igralca Vamplina L., CSK, v tekmi CSK : Železnikar dne 24. 9. t. l. se zabeleži. Na temelju prijave Primorja z dne 23. 9. t. l. se uvede kazenski postopek proti igralcem Svetic Ignac, Slapar Franc, Jug Franc, vsi Ilirija. — CSK se naproša, da tekom osmih dni dostavi zapisnik o zasljanju igralca Vege Josipa, CSK, glede na sodniško poročilo o tekmi CSK : Slavi-ja, Varaždin dne 3. 9. t. l. Ustavi se kazensko postopanje proti igralcu Belincu, SK Trbovlje, zaradi pomanjkanja dokazov. Retje, Trbovlje, se naproša, da tekom osmih dni predloži konkretno utemeljitev svoje prijave zoper igralca Lopana Jožeta, SK Trbovlje, igralca Sajočic, Amater in Vodopivec Dobrna, se kaznujeta po § 14 kazenskega pravilnika z dvomesečno zabranjo igre. MO Trbovlje se naproša, da zasljiši v zadevi pretepev ob priliki javne tekme Trbovlje : Retje dne 6. 8. t. l. igralca Kašmana Ernsta, Trbovlje, in Tomšeta Albina, Retje ter eventualno prijavljene priče. — Tajnik III.

Službene objave LHP. Redna seja upravnega odbora danes ob 18.30 v damskem salonu kavarnice Emona. Točno in polnoštevilno.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Danes od 16.30 naprej strogo obvezen trening za ligino skupino. Po treningu sestanek.

SK Slavi-ja. Redni trening se vrši do nadaljnjega ob sredah in petkih ob 16.30 na igrišču Ilirije. Točno! Poravnajte članarino za oktober!

Čakovečki SK : Rapid. Včerajšnje poročilo je treba popraviti v toliko, da je zmagal Čakovečki s 4:2 (3:2), in ne Rapid.

Trbovlje : Olimp 4:2. Tekma je bila posebno v prvem polčasu lepa in napeta. Opažalo se je stalno premoč Trbovlja, ki pa mnogo zrelih situacij ni znalo izkoristiti. Tudi gosti so igrali lepo, pred golom pa so bili neodločni. Rezultat je realen in dokazuje, da se nivo trboveljskega nogometa stalno dviga. Tekmo je dobro sodil g. Božič.

V predtekmi je rezerva SK Trbovlja premagala kombiniranega SK Delavca s 5:3. SK Ilirija (hazenska sekcija). Danes hazenski in lahkoatletski trening od 16.30 dalje. Važno zaradi prenenstvenih tekem proti Ateni in Concordiji ter zaradi lahkoatletskega državnega prvenstva 21. in 22. v Zagrebu. Nika in Ruša sigurno! Odsotnost se bo opravičila samo zaradi bolezni. Po treningu kratek sestanek v garderobi tudi za one, ki bi bile zaradi šole ali službe zadržane od treninga. (Smučarska sekcija).

Dravi ob 20. občni zbor. Udeležba za vse člane obvezna.

Repertoar

NARODNEGA GLEDALIŠCA V LJUBLJANI

DRAMA

Začetek ob 20.

Sreda, 11.: V agoniji. B.

Četrtek, 12.: Zajec. Premiera. Četrtek.

Petek, 13. ob 15.: Komedija zmešnjav. Dijaška predstava po globoko znanih cenah. Izven.

OPERA

Začetek ob 20.

Sreda, 11.: Halka. Sreda.

Četrtek, 12.: Zaprtlo.

Petek, 13.: Luiza. C.

Premiera Feldmanove igre »Zajec. Kakor »Svejk«, si tudi ta tragikomedija ovsaja odzroke deske. Z največjim uspehom eo jo dajali lani v Zagrebu. Delo je v vsakem pogledu izvrstno in mora zabavati občinstvo. Nastopijo glavni nosilci naših moških glavnih ulog, režija je prof. Šestova. Premiera bo jutri zvečer za stalni abonma Četrtek.

»Komedija zmešnjav« bo prva dijaška predstava letošnje sezone. Razgibano, zapleteno dejanje, odličen prevod Otona Zupaničja in prvovrstna zasedba so najboljšje priporočilo in garancija za uspeh. Predstava je namenjena v prvi vrsti dijaštvu, vabljeno je pa tudi vse ostalo občinstvo. Predvsem opozarjamo goste z dežele, ki eo ta dan slučajno v Ljubljani. Začetek predstave je točno ob 15. konec pri 17.

Prva repiza poljske opere »Halka« bo drevi. Naslovno ulogo bo pela g. Zlata Gjunjenčeva. Na prav posebno opozarjamo. Ostala zasedba kakor pri premieri: v glavnih ulogah g. Ribčeva, gg. Primožič, Banovec, Marian Rus in Magolič. Opera dirigira dr. Švara, režija je Ciril Debevečeva. Opera ima lepe pelesne točke, posebno opozarjamo na polonezo in mazurko ter veličastne zborovske nastope. Predstava je za abonma Sreda.

Aleksander Čerepnin, sin znanega ruskega komponista Nikolaja Čerepnina, velja za enega najboljših pianistov sodobne Rusije. Kot tak je v poslednjem desetletju nastopal z velikimi uspehi po Rusiji in srednji Evropi, sedaj pa se pripravlja na veliko ameriško turnejo. Pred odhodom v Ameriko pa poseti še Ljubljano, kjer bo navzoč pri prvi izvedbi svoje opere »Ol-Ok«.

To priliko je izrabilo Narodno gledališče ter ga povabilo na sodelovanje pri prvem simfoničnem koncertu te sezone, ki bo v ponedeljek 16. t. m. v unioneški dvorani. Aleksander Čerepnin bo pri tej priliki izvajal s spremljevanjem orkestra lastni klavirski koncert št. 2, interesantno skladbo, polno ritmičnih in zvočnih originalnih domislekov. Poleg klavirskega koncerta bo izvajal še več lastnih skladb za klavir. Na oporodu je še najnovejšo delo Slavka Osterca »Klasična ouvertura«, ki jo je založila Universal Edition na Dunaju, in še Boža Leskovic »Etuda za orkester«, skladba velikega poleta in temperamenta. Od Matije Bravničarja pa pride na vrsto »Slovenska pesna groteska«, ki je doslej na vsakem izvajanju imela ogromne uspehe. Dirigent koncerta bo ravnatelj Polič.

V teku prihodnjega tedna bo prva izvedba Čerepninove opere »Ol - Ok«, ki je posneta po drami Leonida Andrejeva »Dnevi

Aleksander Čerepnin, sin znanega ruskega komponista Nikolaja Čerepnina, velja za enega najboljših pianistov sodobne Rusije. Kot tak je v poslednjem desetletju nastopal z velikimi uspehi po Rusiji in srednji Evropi, sedaj pa se pripravlja na veliko ameriško turnejo. Pred odhodom v Ameriko pa poseti še Ljubljano, kjer bo navzoč pri prvi izvedbi svoje opere »Ol-Ok«.

To priliko je izrabilo Narodno gledališče ter ga povabilo na sodelovanje pri prvem simfoničnem koncertu te sezone, ki bo v ponedeljek 16. t. m. v unioneški dvorani. Aleksander Čerepnin bo pri tej priliki izvajal s spremljevanjem orkestra lastni klavirski koncert št. 2, interesantno skladbo, polno ritmičnih in zvočnih originalnih domislekov. Poleg klavirskega koncerta bo izvajal še več lastnih skladb za klavir. Na oporodu je še najnovejšo delo Slavka Osterca »Klasična ouvertura«, ki jo je založila Universal Edition na Dunaju, in še Boža Leskovic »Etuda za orkester«, skladba velikega poleta in temperamenta. Od Matije Bravničarja pa pride na vrsto »Slovenska pesna groteska«, ki je doslej na vsakem izvajanju imela ogromne uspehe. Dirigent koncerta bo ravnatelj Polič.

V teku prihodnjega tedna bo prva izvedba Čerepninove opere »Ol - Ok«, ki je posneta po drami Leonida Andrejeva »Dnevi

Aleksander Čerepnin, sin znanega ruskega komponista Nikolaja Čerepnina, velja za enega najboljših pianistov sodobne Rusije. Kot tak je v poslednjem desetletju nastopal z velikimi uspehi po Rusiji in srednji Evropi, sedaj pa se pripravlja na veliko ameriško turnejo. Pred odhodom v Ameriko pa poseti še Ljubljano, kjer bo navzoč pri prvi izvedbi svoje opere »Ol-Ok«.

To priliko je izrabilo Narodno gledališče ter ga povabilo na sodelovanje pri prvem simfoničnem koncertu te sezone, ki bo v ponedeljek 16. t. m. v unioneški dvorani. Aleksander Čerepnin bo pri tej priliki izvajal s spremljevanjem orkestra lastni klavirski koncert št. 2, interesantno skladbo, polno ritmičnih in zvočnih originalnih domislekov. Poleg klavirskega koncerta bo izvajal še več lastnih skladb za klavir. Na oporodu je še najnovejšo delo Slavka Osterca »Klasična ouvertura«, ki jo je založila Universal Edition na Dunaju, in še Boža Leskovic »Etuda za orkester«, skladba velikega poleta in temperamenta. Od Matije Bravničarja pa pride na vrsto »Slovenska pesna groteska«, ki je doslej na vsakem izvajanju imela ogromne uspehe. Dirigent koncerta bo ravnatelj Polič.

V teku prihodnjega tedna bo prva izvedba Čerepninove opere »Ol - Ok«, ki je posneta po drami Leonida Andrejeva »Dnevi

Aleksander Čerepnin, sin znanega ruskega komponista Nikolaja Čerepnina, velja za enega najboljših pianistov sodobne Rusije. Kot tak je v poslednjem desetletju nastopal z velikimi uspehi po Rusiji in srednji Evropi, sedaj pa se pripravlja na veliko ameriško turnejo. Pred odhodom v Ameriko pa poseti še Ljubljano, kjer bo navzoč pri prvi izvedbi svoje opere »Ol-Ok«.

To priliko je izrabilo Narodno gledališče ter ga povabilo na sodelovanje pri prvem simfoničnem koncertu te sezone, ki bo v ponedeljek 16. t. m. v unioneški dvorani. Aleksander Čerepnin bo pri tej priliki izvajal s spremljevanjem orkestra lastni klavirski koncert št. 2, interesantno skladbo, polno ritmičnih in zvočnih originalnih domislekov. Poleg klavirskega koncerta bo izvajal še več lastnih skladb za klavir. Na oporodu je še najnovejšo delo Slavka Osterca »Klasična ouvertura«, ki jo je založila Universal Edition na Dunaju, in še Boža Leskovic »Etuda za orkester«, skladba velikega poleta in temperamenta. Od Matije Bravničarja pa pride na vrsto »Slovenska pesna groteska«, ki je doslej na vsakem izvajanju imela ogromne uspehe. Dirigent koncerta bo ravnatelj Polič.

V teku prihodnjega tedna bo prva izvedba Čerepninove opere »Ol - Ok«, ki je posneta po drami Leonida Andrejeva »Dnevi

Aleksander Čerepnin, sin znanega ruskega komponista Nikolaja Čerepnina, velja za enega najboljših pianistov sodobne Rusije. Kot tak je v poslednjem desetletju nastopal z velikimi uspehi po Rusiji in srednji Evropi, sedaj pa se pripravlja na veliko ameriško turnejo. Pred odhodom v Ameriko pa poseti še Ljubljano, kjer bo navzoč pri prvi izvedbi svoje opere »Ol-Ok«.

To priliko je izrabilo Narodno gledališče ter ga povabilo na sodelovanje pri prvem simfoničnem koncertu te sezone, ki bo v ponedeljek 16. t. m. v unioneški dvorani. Aleksander Čerepnin bo pri tej priliki izvajal s spremljevanjem orkestra lastni klavirski koncert št. 2, interesantno skladbo, polno ritmičnih in zvočnih originalnih domislekov. Poleg klavirskega koncerta bo izvajal še več lastnih skladb za klavir. Na oporodu je še najnovejšo delo Slavka Osterca »Klasična ouvertura«, ki jo je založila Universal Edition na Dunaju, in še Boža Leskovic »Etuda za orkester«, skladba velikega poleta in temperamenta. Od Matije Bravničarja pa pride na vrsto »Slovenska pesna groteska«, ki je doslej na vsakem izvajanju imela ogromne uspehe. Dirigent koncerta bo ravnatelj Polič.

V teku prihodnjega tedna bo prva izvedba Čerepninove opere »Ol - Ok«, ki je posneta po drami Leonida Andrejeva »Dnevi

Aleksander Čerepnin, sin znanega ruskega komponista Nikolaja Čerepnina, velja za enega najboljših pianistov sodobne Rusije. Kot tak je v poslednjem desetletju nastopal z velikimi uspehi po Rusiji in srednji Evropi, sedaj pa se pripravlja na veliko ameriško turnejo. Pred odhodom v Ameriko pa poseti še Ljubljano, kjer bo navzoč pri prvi izvedbi svoje opere »Ol-Ok«.

To priliko je izrabilo Narodno gledališče ter ga povabilo na sodelovanje pri prvem simfoničnem koncertu te sezone, ki bo v ponedeljek 16. t. m. v unioneški dvorani. Aleksander Čerepnin bo pri tej priliki izvajal s spremljevanjem orkestra lastni klavirski koncert št. 2, interesantno skladbo, polno ritmičnih in zvočnih originalnih domislekov. Poleg klavirskega koncerta bo izvajal še več lastnih skladb za klavir. Na oporodu je še najnovejšo delo Slavka Osterca »Klasična ouvertura«, ki jo je založila Universal Edition na Dunaju, in še Boža Leskovic »Etuda za orkester«, skladba velikega poleta in temperamenta. Od Matije Bravničarja pa pride na vrsto »Slovenska pesna groteska«, ki je doslej na vsakem izvajanju imela ogromne uspehe. Dirigent koncerta bo ravnatelj Polič.

V teku prihodnjega tedna bo prva izvedba Čerepninove opere »Ol - Ok«, ki je posneta po drami Leonida Andrejeva »Dnevi

Aleksander Čerepnin, sin znanega ruskega komponista Nikolaja Čerepnina, velja za enega najboljših pianistov sodobne Rusije. Kot tak je v poslednjem desetletju nastopal z velikimi uspehi po Rusiji in srednji Evropi, sedaj pa se pripravlja na veliko ameriško turnejo. Pred odhodom v Ameriko pa poseti še Ljubljano, kjer bo navzoč pri prvi izvedbi svoje opere »Ol-Ok«.

To priliko je izrabilo Narodno gledališče ter ga povabilo na sodelovanje pri prvem simfoničnem koncertu te sezone, ki bo v ponedeljek 16. t. m. v unioneški dvorani. Aleksander Čerepnin bo pri tej priliki izvajal s spremljevanjem orkestra lastni klavirski koncert št. 2, interesantno skladbo, polno ritmičnih in zvočnih originalnih domislekov. Poleg klavirskega koncerta bo izvajal še več lastnih skladb za klavir. Na oporodu je še najnovejšo delo Slavka Osterca »Klasična ouvertura«, ki jo je založila Universal Edition na Dunaju, in še Boža Leskovic »Etuda za orkester«, skladba velikega poleta in temperamenta. Od Matije Bravničarja pa pride na vrsto »Slovenska pesna groteska«, ki je doslej na vsakem izvajanju imela ogromne uspehe. Dirigent koncerta bo ravnatelj Polič.

V teku prihodnjega tedna bo prva izvedba Čerepninove opere »Ol - Ok«, ki je posneta po drami Leonida Andrejeva »Dnevi

Aleksander Čerepnin, sin znanega ruskega komponista Nikolaja Čerepnina, velja za enega najboljših pianistov sodobne Rusije. Kot tak je v poslednjem desetletju nastopal z velikimi uspehi po Rusiji in srednji Evropi, sedaj pa se pripravlja na veliko ameriško turnejo. Pred odhodom v Ameriko pa poseti še Ljubljano, kjer bo navzoč pri prvi izvedbi svoje opere »Ol-Ok«.

našega življenja. Poleg te opere se bo isti večer izvajal balet Nikolaja Čerepnina »Začarani ptič«.

Uprava Narodnega gledališča vlijadno prosi svoje p. n. abonente, da vplačajo drugi obrok abonmaja do 14. t. m.

Mariborsko gledališče

Začetek ob 20.

Sreda, 11.: Zaprtlo.

Četrtek, 12.: Roksi A

★

Letošnja glasbena sezona se odpre konec tega tedna. Kot prvo premiero bodo uprizorili »Rože v snegu«. Za to delo je priredil krasno Ljewejevo glasbo Oskar Jascha. (Na sličen način kakor Berté Schubertovo glasbo za opereto »Pri treh mladenkah.) Ze Ljewejevo ime jamči za velik glasbeni užitek. Dejanje je deloma zabavno, deloma resno in se godi v gostišču bratov sv. Bernarda ob znanem prelazu v Švici.

Iz življenja na deželi

Iz Trbovelj

t— Vodnikova družba. Opozarjamo one, ki si žele nabaviti knjige Vodnikove družbe, da se še v teku tega meseca zglasijo v podružnici »Jutra«. Poznejša naročila se ne bodo mogla upoštevati.

t— Šahovski klub Trbovlje prične v sredo 11. t. m. redno igrati. Igralo se bo kakor običajno vsak ponedeljek in sredo, Vabljeni vsi, ki se zanimajo za kraljevsko igro, tudi začetniki.

t— V smrti je hotela Alojzija S., žena rudarja. V koloniji, kjer je stanovala, je živela v prepripi s sosedi, zaradi česar bi morala zamenjati stanovanje. To pa si je gnala toliko k srcu, da je v hipni razburjenosti skočila v bajer na Gvidi. Mož, ki se je nahajal v bližini, je skočil za njo in jo še živo izvelkel iz vode. Z reševalnim vozom so jo prepeljali v rudniško bolnico in je sedaj že izven nevarnosti.

Iz Krškega

kr— Prireditve Narodne odbrane. V soboto in nedeljo so igrali na sokolskem odru člani Narodne odbrane Golarjevo komedijo »Vdovo Rošlino«, ki je v režijskem in sceničnem pogledu nad vse lepo uspela. Vloge so bile v rokah najboljših igralcev in igralke, osobito zaslužita vse priznanje gg. Bratkovič in Stiplovesek, za katerima niso zaostajali Jesenšek, Matzelejeva, Valantova in drugi. Gmotni uspeh je bil zadovoljiv, čisti dobiček se bo porabil za povečanje bednostnega fonda.

kr— Propagandni teden za uživanje sadja in grozdja. V otvoritev tega tedna se je vršilo v nedeljo v meščanski šoli zanimivo predavanje, zvezano z razstavo in prodajo grozdja, ki je bilo prav svejstveno in in privabilo mnogo mladine in odraslih. Prireditve je otvoril z nagovorom ravnatelj g. Vutkovič, nakar sta predavala o čim večji potrošnji presnega sadja in grozdja z zdravstvenega stališča banovinski zdravnik g. dr. Ravnikar, z gospodarskega stališča pa sreski ekonom g. Ambrož. Po predavanju se je pričelo živahno nakupovanje razstavljenega grozdja iz banovinskega vinograda. Vso prireditve je poživljal ves čas sokolski salonski orkester pod vodstvom g. Križmana. Tako je prireditve v polnem obsegu dosegla svoj namen.

Iz Laškega

l— Pomoč poplavljencom. Iz prve subvencije, ki jo je centralni pomožni odbor za poplavljenec nekal za laški srez v znesku 10.000 Din so se sporazumno z župani prizadetih občin razdelile posameznim občinam naslednje podpore, ki jih bodo razdelila županstva po lastni uvidevnosti in dejanski potrebi in sicer: Laško 2800 Din, Marjagradec 600, Sv. Krištof 2000, Dol 1000, St. Lenart 900, Loka 800, St. Rupert 800, Jurklošter 500, Hraštnik (Trbovlje) 600 Din. Če se bo nakazalo še obljubljenih 5000 Din, se bo ta vsota razdelila: Laško 600, Marjagradec 500, Sv. Krištof 900, Dol 600, St. Lenart 400, Loka 500, St. Rupert 500, Jurklošter 500 in Trbovlje 500 Din.

l— Avtomobilska zveza Laško - Celje. Mestno avtobusno podjetje v Celju naj zopet upostavi zvezo z našim mestom, ki jo je zaradi porušene kapucinskega mosta prekinilo. Prebivalstvo jo težko pogreša zaradi ugodne zveze s Celjem, pa tudi zaradi mladine, ki obiskuje Celjske šole, je ta zveza nujno potrebna.

Iz direkcije

AGENCIJE AVALE a. d.

G. Stjepan Mihaljević prestao je biti šef Oglasnog odeljenja Agencije Avale A. D., pa prema tome nema prava više da vrši poslove za Agenciju, a specijalno primanje oglasa i vršenje naplata za račun Agencije A.

11002

Beograd, 7. oktobra 1933 god.

11001

11002

11003

11004

11005

11006

11007

11008

11009

11010

11011

11012

11013

11014

11015

11016

11017

11018

11019

11020

11021

11022

11023

11024

11025

11026

11027

11028

